

# REPUBLIKA

Rok XII | LÓDŹ, CZWARTEK, 26 LIPCA 1934 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 203

## DR. DOLLFUSS ZAMORDOWANY!

**Krwawa rewolucja hitlerowska w Wiedniu**  
Banda terrorystów w mundurach wojskowych wtargnęła do pałacu kanclerskiego i uwięziła rząd.— Dr. Dollfuss, ciężko ranny, wkrótce zmarł, prosząc przed śmiercią min. Fey'a, aby zaopiekował się jego dziećmi

**Terorystom wzamian za opuszczenie gmachu kanclerskiego pozwolono bezkarnie uciec do Niemiec**

**Tymczasowym premierem został dr. Schuschnigg. — Rząd panuje nad sytuacją. — Sądy doraźne w Austrii**

WIEDEŃ, 25 lipca.

Od godz. 14.30 radio funkcjonuje znów normalnie.



Dr. DOLLFUSS.

Wiedeń, 25 lipca.

(Pat) — Wydany został następujący komunikat urzędowy:

Grupa 300 ludzi, odzianych częściowo w uniformy wojskowe, zebrała się w sali gimnastycznej na Siebensterngasse, gdzie się zaopatrzyła w broń i amunicję. Jeden oddział tej grupy był na miejscu aresztowany, inny udał się o g. 13-ej samochodem ciężarowym do studjo „Rawag” na Johannesgasse, gdzie wtargnął do stacji nadawczej.

Audycja została przerwana, poczem niepowołany speaker **PUSCIŁ W OBIEG FAŁSZYWA WIADOMOŚĆ O USTAPIENIU KANCLERZA DOLLFUSSA.**

Policja obsadziła natychmiast kompleks budynków na Johannesgasse i zlikwidowała incydent o g. 15.45.

Teroryści, którzy wtargnęli do „Rawagu”, zostali aresztowani. „Rawag” funkcjonuje ponownie. Organom politycznym publiczność na Kernthnerstr. i w 1-ej dzielnicy miasta zgłaszała spontaniczną owację. W całej Austrii panuje spokój.

Wiedeń, 25 lipca.

(PAT) Wiedeń był dziś widownią zamachu stanu urządzanego przez grupę terrorystów, którzy w liczbie 8-miu, ubrani w mundury Heimwehry wtargnęli w południe do lokalu radia wiedeńskiego zwanego „Rawag” przy Johannesgasse, obezwładnili speakera i opanowali mikrofon.

W bóje jaka się wywiązała zastrzelono podobno dyrektora Rawagu Holda. Opanowawszy mikrofon sprawcy za-

(PAT). Komunikat urzędowy z godz. 21.30 podaje następujące szczegóły o zajęciach w gmachu urzędu kanclerskiego:

Po wtargnięciu do gmachu, teroryści obezwładnili wartę, obsadzili schody i kruzganki i zamknęli członków rządu tudzież urzędników w swoich kancelariach. Natychmiastowa energiczna akcja nie była możliwa, ponieważ buntownicy mieli w ręku życie wielu osób.

MUSIANO SIĘ LICZYĆ Z TEM, ŻE TERORYŚCI PRZY ENERGICZNIJSZYM WKROCZENIU WŁADZ BĘDĄ SIĘ MŚCILI NA OSOBACH, ZAMKNIĘTYCH W URZĘDZIE KANCLERSKIM. Względ ten zmusił z konieczności do przeprowadzenia rokowań z buntownikami.

Początkowo rokowania nie dały rezultatów, wobec czego POSTAWIONO BUNTOWNIKOM ULTIMATUM, UPLYWAJACE O G. 19.30. równocześnie przgotowano silne oddziały wojskowe, aby po upływie ultimatum wkroczyć zbrojnie do wnętrza gmachu. Wobec przygotowań wojskowych, BUNTOWNICY ZDECYDOWALI SIĘ PODDAĆ, STAWIAJĄC PRZYTEM WARUNEK, ABY IM POZWOLONO NA SWOBODNY WYJAZD DO NIEMIEC.

KAPITULACJA NASTĄPIŁA WKRÓTCE PO GODZ. 20-ej. BUDYNEK URZĘDU KANCLERSKIEGO ZOSTAŁ OBSTAWIONY WOJSKIEM I POLICJĄ.

Szeroko zakreślona zbrodnia przeciwko bezpieczeństwu Austrii została stłumiona. W całym państwie panuje spokój. Ludność jest niesłychanie rozgoryczona na terrorystów i tych, którzy ich do tego namówili.

WIEDEŃ, 25 lipca.

(PAT) „Neues Wiener Journal” donosi w dodatku nadzwyczajnym, że kanclerz Dollfuss zmarł skutkiem rany zadanej mu przez terrorystów.

Dalej „Neues Wiener Journal” donosi, że POSEŁ NIEMIECKI RIETH ZJAWIŁ SIĘ WIECZOREM W URZĘDZIE KANCLERSKIM, aby POŚREDNICZYĆ MIĘDZY RZĄDEM AUSTRACKIM A BUNTOWNIKAMI. Dla osobistej obrony posła, musiano go otoczyć kordonem policyjnym.

Związki kanclerza, złożone są w jednej z sal urzędu kanclerskiego. Kanclerz Dollfuss liczył lat 41.

machu głosili, że kanclerz Dollfuss ustąpił i że rządy objął Rintelen.

Było to, jak się zdaje, umówione hasło, KTÓRE MIAŁO WYWOŁAĆ REWOLUCYJĘ

tak że i na prowincji austriackiej. Równocześnie wtargnęła inna grupa terrorystów do urzędu kanclerskiego przy Wahlhausplatz. Straży wojskowej, urzędującej w gmachu udało się napastników w ciągu krótkiego czasu obezwładnić.

Urząd kanclerski został obsadzony przez posiłki wojskowe i policyjne, które pilnowały wejść karabinami maszynowymi, ustawionymi do strzału.

Wejścia zostały zatarasowane, połączenia telefoniczne z urzędem kanclerskim były przecięte.

Walki rozegrały się podobno przy Johannesgasse około lokalu „Rawagu”. Mianowicie policja i wojsko posiłkowane przez Heimwehrę usiłowały wypędzić z Rawagu spiskowców.

Policja przypuściła szturm do lokalu Rawagu, przyczem posiłkowała się także bombami gazowymi.

Dom Rawagu był ostrzeliwany z karabinów maszynowych, ustawionych na przeciwnych domach.

Około godz. 14.30 zdołano opanować sytuację. Podobno było kilka osób zabitych i wiele rannych.

Berlin, 25 lipca.

(Pat) — Niemieckie biuro informacyjne donosi z Wiednia, że o godzinie 13-ej radiostacja wiedeńska przerwała nagle koncert płyt gramofonowych, a następnie podano przez radio krótki komunikat, że rząd związkowy podał się do dymisji.

A DR. RINTELEN OBEJMUJE STANOWISKO KANCLERZA ZWIĄZKOWEGO.

Od tego czasu radiostacja wiedeńska przestała nadawać program, jednakże można było słyszeć głośne krzyki, z których można było wywnioskować, że w sali radia dzieje się coś gwałtownego.

### Życiorys dr. Dollfussa

Dr. Eubelbert Dollfuss, który padł ofiarą zamachu, urodził się 4 października 1892 roku w wiosce Texting w Dolnej Austrii. Pochodził on z rodziny niezamożnych górall. Od wczesnej młodości dążył do działalności społecznej. Jako niezamożnemu młodzieńcowi ukończenie studiów przedstawiało wielkie trudności. Hartowi charakteru zawdzięcza ukończenie gimnazjum w Hollabrunn oraz studiów prawniczych i ekonomicznych na uniwersytetach w Wiedniu i Berlinie. Studia te przerwała wojna. Dollfuss spędził na froncie 37 miesięcy, uzyskując stopień porucznika. Po wojnie powrócił do Berlina, zapoznając się z organizacjami włościańskimi i spółdzielczymi. Powróciwszy do Wiednia, zostaje sekretarzem dolno-austriackiego związku chłopskiego, a w roku 1927 dyrektorem dolno-austriackiej prajowej izby rolniczej, wykazując na tym stanowisku wybitną pracę organizacyjną i społeczną. Jednocześnie dale się poznać jako przywódca stronnictwa chrześcijańsko-społecznego.

Powołany do rady zarządzającej austriackich kolei związkowych w charakterze przedstawiciela rolnictwa, zostaje w końcu roku 1930 prezesem tych kolei. W roku 1931 obejmuje tę funkcję ministra rolnictwa.

20 maja 1932 r. po ustąpieniu drugiego rządu Burescha Dollfuss obejmuje urząd kanclerski, ministerstwo spraw zagranicznych oraz ministerstwo rolnictwa. 21 września 1933 r. tworzy drugi gabinet fachowy pozaparlamentarny. W gabinecie tym poza wyżej wymienionymi tekami obejmuje jeszcze teki ministra spraw wojskowych.

Na stanowisku kanclerza przeprowadza Dollfuss doniosłe reformy państwowe oraz tworzy organizację frontu odcyżnianego, mającą stać na straży nowego ustroju. 3 października 1933 roku został lekko ranny podczas zamachu, dokonanego w gmachu parlamentu.

Kanclerz Dollfuss pozostawił żonę, pochodzącą z pomorskiej rodziny włościańskiej oraz dwoje dzieci: córkę i syna.

# Oświadczenie min. Fey'a i min. Schuschnigga

## Najazd na rząd kanclerski.—Członkowie rządu pod lufami rewolwerów.—Kilkugodzinne pertraktacje z napastnikami.—Glejt bezpieczeństwa dla morderców za zgodą prezydenta Austrii

### Banda hitlerowców po zamordowaniu Dollfussa wyjechała do Niemiec

Wiedeń, 25 lipca.  
(PAT) Przemówienie min. Fey'a wygłoszone w radio wiedeńskim w dn. 25 lipca r. b. o godz. 10-ej:  
W czasie gdyśmy w pałacu kanclerskim rozpatrywali sposoby jak zapobiec rozszerzaniu przez radiostację wiedeńską wiadomości o wypadkach w Wiedniu, zjawili się przed gmachem kanclerskim samochód, wypełniony ludźmi w mundurach, którzy wtargnęli do gmachu. Zmusili oni wszystkich do pozostania w budynku, Dollfussa i Karwinsky'ego zmuszono do opuszczenia pokoju i do udania się do innego pokoju, w którym przebywaliśmy i doniósł nam, że Dollfuss zwywa mnie na rozmowę. Udałem się do tego pokoju i

#### UJRZAŁEM DR. DOLLFUSSA. LEŻĄCEGO RANNEGO NA TAPCZANIE.

Prosił on mnie, bym zaopiekowałem się jego rodziną i polecił mi unikać rozlewu krwi. Następnie zostałem odeskortowany do wspólnego pokoju, gdzie byliśmy przetrzymywani przez kilka godzin, przy czym grożono nam cały czas rewolwerami. O godz. 6-ej zjawił się min. Neustadter-Stuermer, obecnie minister opieki społ. z poleceniem rządu związkowego oraz pełnomocnictwami Prezydenta Państwa i oświadczył, że wzamian za zwolnienie wszystkich uwiezionych, przebywających w gmachu rebeljanci będą wynuszczeni. Pozwolono mi naradzić się z Neustadter-Stuermerem. Grożono nam, że do ostatniej chwili opuszczania gmachu kanclerskiego rewolwerami.

Połączyłem się natychmiast telefonicznie z prezydentem związkowym Miklaschem, który jest jednocześnie najwyższym dowódcą armii austriackiej. Wicekanclerz Starhemberg przebywał na urlopie. Prezydent związkowy powierzył mi telefonicznie prowadzenie, aż do odwołania spraw rządu oraz udzielił mi wszystkich potrzebnych pełnomocnictw.

Wiadomość, że dr. Rintelen powołany został na stanowisko kanclerza związkowego jest całkowicie zmyśloną.

Egzekutywa (Heimwehra) została zaalarmowana i stawiała się momentalnie na wezwanie. Należy przytem stwierdzić, że we wszystkich krajach związkowych panuje zupełny spokój. Pojedyncze napady dokonane przez narodowych socjalistów na Heimwehre i żandarmerję zostały natychmiast zdławione. W międzyczasie należało zastanowić się nad sposobami opróżnienia gmachu kancelarii od spiskowców.

Gdy członkowie rządu trzymani byli w gmachu przez 144 ludzi, należało bezwzględnie uratować ich życie tak samo, jak i życie urzędników równocześnie uwiezionych. W pierwszych godzinach popołudniowych dałem pisemne pełnomocnictwo ministrowi opieki społecznej Neustadter-Stuermerowi oraz sekretarzowi obr. krajowej Zetnerowi dla rozpoczęcia rokowań ze spiskowcami, którym gwarantowałem za zgodą Prezydenta Związkowego wolny glejt do granicy o ile w ciągu 15 minut opuszcza urząd kanclerski, unikając jakichkolwiek ofiar. Kanclerz związkowy Dollfuss był w danej chwili już ranny.

W niektórych częściach Austrii, zwłaszcza w Styrii, podjęto ze strony narodowych socjalistów kilka napadów, które jednak odparte zostały bez trudu od samego początku.

#### NASTĘPNIE PRZEMAWIAŁ MIN. SCHUSCHNIGG.

Należy przede wszystkim stwierdzić jedną rzecz. Gdy doszła nas z radiostacji wiedeńskiej wiadomość o dymisji rządu oraz oświadczeniu, że Rintelen podjął się tworzenia nowego rządu, wiedzieliśmy, że chodzi tu o mistyfikację. Samochód wypełniony ciężko uzbrojonymi oraz umundurowanymi osobnikami wtargnął do radiostacji i zmusił pod groźbą rewolwerów rozpowszechnić wiadomo-

ści o dymisji rządu. Równocześnie zjawiono się inne auto przed urzędem kanclerskim, a załoga jego wtargnęła dlatego tak łatwo do budynku, że straż przypuszczała, iż ma do czynienia z prawdziwym oddziałem policji i wojska. Okazało się jednak, że spiskowcy włożyli mundury bezprawnie i że **CHODZIŁO W DANYM WYPADKU O STARRANIE PRZYGOTOWANY NAPAD**, w którym jednak, dzięki Bogu, wierna egzekutywa nie brała najmniejszego udziału. Stwierdzone jest obecnie, że przywódca spiskowców, noszący mundur majora był poprzednio plutonowym,

a drugi przywódca, noszący mundur kapitana był b. plutonowym.

Od 13 godziny obradowała w permanencji rada ministrów, złożona z ministrów niewiezionych.

Połączyłem się natychmiast telefonicznie z prezydentem związkowym Miklaschem, który jest jednocześnie najwyższym dowódcą armii austriackiej. Wicekanclerz Starhemberg przebywał na urlopie. Prezydent związkowy powierzył mi telefonicznie prowadzenie aż do odwołania spraw rządu oraz udzielił mi wszystkich potrzebnych pełnomocnictw. Wiadomość, że dr. Rintelen powoła-

ny został na stanowisko kanclerza związkowego jest całkowicie zmyśloną. Egzekutywa (Heimwehra) została zaalarmowana i stawiała się momentalnie na wezwanie. Należy przytem stwierdzić, że we wszystkich krajach związkowych panuje zupełny spokój. Pojedyncze napady, dokonane przez narodowych socjalistów na Heimwehre i żandarmerję zostały natychmiast zdławione.

W międzyczasie należało zastanowić się nad sposobami opróżnienia gmachu kancelarii od spiskowców. Gdy członkowie rządu trzymani byli w szachu przez 144 ludzi, należało bezwzględnie uratować ich życie tak samo jak i życie urzędników równocześnie uwiezionych. W pierwszych godzinach popołudniowych dałem pisemne pełnomocnictwo ministrowi opieki społecznej Neustadter-Stuermerowi oraz sekretarzowi obrony krajowej Zetnerowi dla rozpoczęcia rokowań ze spiskowcami, którym gwarantowałem za zgodą prezydenta związkowego wolny glejt do granicy, o ile w ciągu 15 minut opuszcza urząd kanclerski, unikając jakichkolwiek ofiar. Kanclerz związkowy Dollfuss był w danej chwili ranny.

Muszę panom donieść smutną wiadomość. Kanclerz związkowy padł ofiarą zdradzieckich morderców. Dr. Dollfuss zmarł, ale dzieło jego żyć będzie nadal. Gdy w późniejszych godzinach spiskowcy zwrócili się o medjatorstwo niemieckiego posła w Wiedniu celem otrzymania bezpiecznego i wolnego przejścia aż do niemieckiej granicy i gdy posł niemiecki przybył sam rzeczywiście na Ballhausplatz celem pośredniczenia kanc. Dollfuss już nie żył.

Wzywam was w tej poważnej godzinie do zachowania wierności dla naszej ojczyzny.

**Łódzkie T-wo Wyścigów Konnych**

## Wyścigi Konne w Warszawie

29 LIPCA, 1, 4, 5, 8, 11, 12 SIERPNIA (NAGRODA WIELKA ŁÓDZKA — zł. 10.000.—), 15 SIERPNIA (HANDICAP — zł. 5.000.—), 18 i 19 SIERPNIA (NAGRODA PREZESA ŁÓDZKIEGO T-WA — zł. 6.000.—). POCZĄTEK O GODZ. 3-EJ PO POL.

## Członkowie rządu pod silnym terorem

### przyjęli warunki postawione im przez bandę hitlerowców.—Urzędnik policyjny w roli pośrednika między buntownikami a członkami rządu

Wiedeń, 25 lipca.  
Na konferencji dziennikarzy zagranicznych przedstawił burmistrz m. Wiednia Schmitz z polecenia tymczasowego kierownika gabinetu dr. Schuschnigga

dziennikarzom zagranicznym obecną sytuację. Sytuacja w całej Austrii, zapewnił burmistrz Schmitz, jest spokojna. W Styrii ustławali w 2-ch starostwach na-

rodowi socjaliści obsadzić budynki rządowe, zostali jednak wypędzeni przez oddziały ochotnicze i częściowo pojmani. W innych częściach Austrii panuje zupełny spokój. W Innsbrucku został zastrzelony urzędnik policji.

## MASOWE ARESZTOWANIA W CAŁYM KRAJU

### Odgłosy strzałów karabinowych i pękających bomb

LONDYN, 25 lipca.  
Agencja Reutersa donosi: Według krążących tu pogłosek, dokonano w Wiedniu licznych aresztowań.

Szczegółne podejrzane śladają na siebie przechodnie z paczkami. W mieście panuje ogromne podniecenie, wywołane strzałami z karabinów maszynowych i detonacją, pochodzącą — zdaje się — od wybuchu bomb. W kraju panuje spokój.

W Gratzu, ognisku narodowych socjalistów, jest spokojnie. Telefony i tramwaje funkcjonują w Wiedniu normalnie, lecz atmosfera jest napięta, jak przed wypadkami lutowymi.

Krają fantastyczne pogłoski. Członkowie rządu, którzy nie byli obecni w gmachu kanclerskim podczas zajęcia go przez rebeljantów, zbrali się na posiedzenie w innym miejscu.

## Niemcy zamknęły granicę do Austrii

### Granica austriacka do Niemiec jest otwarta

Berlin, 25 lipca.  
(PAT) Urzędowo donoszą: Rząd niemiecki po otrzymaniu wiadomości o zamknięciu w Austrii zamknięcia granicy do Austrii celem zapobieżenia, aby obywatel niemiecki lub uciekinierzy austriaccy, przebywający w Niemczech,

nie przekroczyli granicy do Austrii w czasie zamieszek. Zwraca powszechną uwagę, że w myśl powyższego granica niemiecko-austriacka zamknięta została tylko w jednym kierunku z Niemiec do Austrii, a nie z Austrii do Niemiec.

Co do wypadków w gmachu urzędu kanclerskiego oświadczył burmistrz Schmitz, trudno jest obecnie stwierdzić, co się tam rozegrało. Pewien urzędnik policyjny, który był również zamknięty, użyty został przez buntowników jako parlamentarjusz. Przyniósł on wiadomość, że kanclerz Dollfuss jest zraniony i że leży na otomanie w złotym salonie. Wspomniany urzędnik policji dodał, że kanclerz rozmawiał z min. Feyem.

Ze strony buntowników zażądano, aby rząd został oddany dr. Rintelenowi i aby nie czyniono żadnych prób zajęcia urzędu kanclerskiego z bronią w ręku. Poszczególne członkowie rządu, którzy rozmawiali z min. Feyem telefonicznie, odnieśli wrażenie, że **ZAMKNIĘCI CZŁONKOWIE RZĄDU POZOSTAJĄ POD SILNYM TEROREM**.

## Zastrzelenie komendanta policji w Innsbrucku

Wiedeń, 25 lipca.  
(Pat) — Z Innsbrucka nadeszła wiadomość, że na tamtejszego komendanta policji Hiebla dokonany został przez dwóch narodowych socjalistów zamach. Hiebl został zastrzelony. Sprawców zamachu udało się pochwycić.

Niemcy umywiają ręce...

# POSEŁ NIEMIECKI W AUSTRJI ODWOŁANY

ze swej placówki, za potwierdzenie układu między bandą terrorystów a rządem austriackim bez zgody rządu niemieckiego

## Rząd Rzeszy nakazał aresztowanie terrorystów z chwilą, gdy przekroczą granicę Niemiec

Berlin, 25 lipca.

(PAT) Poseł niemiecki dr. Rieth, wyraził na żądanie austriackich władz rządowych względnie powstańców austriackich swą zgodę na potwierdzenie układu, zawartego pomiędzy temi dwoma stronami w sprawie wolnego powrotu powstańców do Niemiec bez uprzedniego zapytania rządu niemieckiego. **WOBEC POWYŻSZEGO ZOSTAŁ ON NATYCHMIAST ODWOŁANY ZE SWEJ PLACÓWKI.**

Berlin, 25 lipca.

(PAT) Urzędowo donoszą, że wobec smutnych wypadków w Austrii kanclerz Rzeszy Adolf Hitler przerwał pobyt w Bayreuth na uroczystych przedstawieniach tamtejszych.

Berlin, 25 lipca.

(PAT) Urzędowo donoszą: Ze sprawozdań, podanych przez radiostację austriacką względnie przez czynniki urzędowe austriackie biuro informacyjne, wynika, że pomiędzy powstańcami austriackimi a rządem austriackim zawarty został układ o wolnym powrocie powstańców do Niemiec. Układ ten nie obowiązuje Rzeszę i nie przedstawia dla

### Wicekanclerz ks. Starhemberg dziś wystartuje z Wenecji do Wiednia

Londyn, 25 lipca.

(PAT) Agencja Reutersa donosi z Wenecji, że wicekanclerz Starhemberg udał się drogą powietrzną do Wiednia.

Londyn, 25 lipca.

(PAT) Agencja Reutersa donosi z Rzymu, iż wicekanclerz Starhemberg, który wystartował z Wenecji do Wiednia, był zmuszony powrócić do Wenecji z powodu niepomyślnych warunków atmosferycznych.

Starhemberg ma wystartować do Wiednia jutro rano.

### 700 ofiar upałów w Ameryce

Nowy Jork, 25 lipca.

(PAT) Liczba ofiar upałów zwiększa się z każdym dniem i w obecnej chwili wynosi zgórą 700 osób.

rządu Rzeszy żadnego rodzaju zobowiązania.

Rząd Rzeszy wydał wobec tego **ROZKAZ NATYCHMIASTOWEGO**

**ARESztOWANIA POWSTANCÓW,** gdyby ci przekroczyli granicę Rzeszy.

Berlin, 25 lipca.

(PAT) Minister spraw zagranicznych

Rzeszy von Neurath przesłał związkowemu rządowi austriackiemu telegraficzne kondolencje spowodu śmierci kanclerza związkowego Dollfussa.

## Układ bandy hitlerowców z rządem Austrii

w sprawie swobodnego przejazdu do Niemiec, został zawarty w obecności posła niemieckiego w Wiedniu, który go gwarantował

Berlin, 25 lipca.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne podaje następujący komunikat datowany z Wiednia 26 lipca w sprawie interwencji posła niemieckiego.

Posel niemiecki dr. Rieth wezwany został telefonicznie w srode pod wieczór przez ministra Fey'a, który zam-

knął być jeszcze wówczas w urzędzie kanclerskim. Oświadczono mu, że pomiędzy przedstawicielami rządu a oddziałem, który wtargnął do gmachu kancelarii związkowej, zawarty został układ, mocą którego oddział ten, przy zapewnieniu mu wolnego gletu pod osłoną wojska na jego własne żądanie

odstawiony ma być do granicy niemieckiej. Zaznaczono jednocześnie, że oddział ten żąda w celu posiadania pewności, że faktycznie będzie mógł wjechać do Niemiec, by poseł niemiecki poinformowany był odpowiednio ze strony rządu. W związku z tem minister Fey prosił, by poseł przyjął odpowiednią deklarację ze strony ministra Neustaedter-Stuermara.

Posel niemiecki dr. Rieth oświadczył, że jeżeli osobiste przyjęcie tego rodzaju deklaracji ministra Neustaedter-Stuermara umożliwi istotnie odtransportowanie wspomnianego oddziału do granicy i w ten sposób można będzie ewentualnie uniknąć przelewu krwi — zgadza się na tego rodzaju załatwienie sprawy. Następnie poseł otrzymał odpowiednie oświadczenie ze strony ministra Neustaedter-Stuermara i ministra Fey'a.

Pozatem sekretarz stanu Karwinsky wypuszczony w tym celu z gmachu urzędu kanclerskiego, ciągle jeszcze obciążonego, potwierdził wobec posła niemieckiego zawarty układ.

## Oburzenie i osłupienie we Włoszech na wiadomość o zamordowaniu Dollfussa

Rzym, 25 lipca.

(PAT) Wiadomość o zamachu na kanclerza Dollfussa przyjęta została w Rzymie

**Z NAJWYŻSZYM OBURZENIEM I OSŁUPIENIEM,**

zwłaszcza, że zamach ten nastąpił w przeddzień spotkania kanclerza austriackiego z Mussolinim w Riccione.

Jak wiadomo, obu mężów stanu łączyła ogromna przyjaźń.

Oficjalne sfery włoskie unikają szczerego wypowiedzenia się, oświadczając, że śledzi się wydarzenia w Austrii ze spokojem i stanowczością. W kołach prasowych przewidują, że Mussolini, który bawił dziś w Torli, stamtąd powrócił miał do Riccione na spotkanie z kanclerzem Dollfuszem, wróci obecnie do Rzymu, zwłaszcza, że spotkanie z kanclerzem Dollfuszem w Riccione stało się nieaktualne.

## Nagroda za krwawe egzekucje z 30 czerwca

### Sztafety ochronne-jako samodzielna organizacja Sąd wojskowy, złożony z członków sztafet ochronnych prowadzi dochodzenie w sprawie buntu Roehma

Berlin, 25 lipca.

(PAT) Urząd prasowy partii narodowo-socjalistycznej ogłasza w Monachjum następujące rozporządzenie Hitlera:

Wobec dużych zasług sztafet ochronnych (S. S.), zwłaszcza w związku z wypadkami z 30 czerwca 1934 r., podnoszę je do rangi samodzielnej organizacji w

ramach narodowo-socjalistycznej niemieckiej partii robotniczej.

Przywódca sztafet ochronnych podlega zatem, narówni z szefem sztabu, bezpośrednio najwyższemu dowódcy S. A. Zarówno szef sztabu, jak i przywódca sztafet ochronnych, noszą obydwaj partyjną rangę Reichsleiterów (—) Adolf

Hitler.

Podniesienie sztafet ochronnych do rangi samodzielnej organizacji, podnosi z jednej strony znaczenie tych wyborowych oddziałów, z drugiej zaś świadczy że organizacja oddziałów szturmowych (S. A.) ulegnie tak zasadniczym przemianom, iż przestanie prawdopodobnie pełnić dotychczasową swą rolę. Od chwili obecnej wyższy dowódca grupy Himmler będący szefem sztafet ochronnych, a który, jak wiadomo, jest równocześnie szefem tajnej policji państwowej Rzeszy, kumuluje w swych rękach dwa bardzo poważne czynniki ładu i porządku w Niemczech. Podlegać on będzie w myśl powyższego listu bezpośrednio kanclerzowi Hitlerowi, będącemu najwyższym dowódcą oddziałów szturmowych.

Berlin, 25 lipca.

(PAT) Według krążących wersji, obraduje od 2-tych tygodni w Monachjum pewnego rodzaju sąd wojskowy, złożony z 2-tych członków sztafet ochronnych (S. S.) i z przedstawiciela kanclerza Hitlera. Sąd ten prowadzi dochodzenia w sprawie buntu Rohma.

Duża ilość przywódców oddziałów szturmowych (S. A.) jest rzekomo internowana w obozie koncentracyjnym w Dachau, gdzie oczekuje wyroku. Dochodzenia wykazały miały, że w ostatnich tygodniach przed 30 czerwca przyjętych zostało 100 tysięcy nowych członków do oddziałów szturmowych (S. A.) bez oficjalnego zarejestrowania ich. Roehm miał rzekomo zamiar utworzyć sobie z nich prywatną gwardję.

## Bankiet na cześć ambasadora Skirmunta w Londynie

wydany przez Federację Żydów Polskich w Anglii. — Uznanie dla rządu polskiego i jego przedstawiciela. — Zorganizowanie komitetu pomocy dla ofiar powodzi w Polsce

Londyn, 25 lipca.

(PAT) Federacja Żydów Polskich w Anglii urządziła wczoraj wieczorem wielki bankiet pożegnalny na cześć ułarującego ambasadora R. P. w Londynie p. Konstantego Skirmunta. W bankiecie tym, w którym uczestniczyło przeszło 200 osób, brali również liczny udział wybitni reprezentanci żydów angielskich.

Pod koniec bankietu wygłoszono szereg przemówień pod adresem ambasadora Skirmunta i rządu polskiego. Lord Melchett, który wniósł toast za zdrowie p. Skirmunta podkreślił jego pozycję w Londynie i wyjątkową wdzięczność i sympatię, jaką sobie zaskarbił w sferach żydowskich swoją uczynną bezstronnością i sprawiedliwością.

Lord Melchett oznajmił, że Federacja żydów polskich w Londynie zakupiła portret ambasadora Skirmunta, pędzla zmarłego w Londynie znakomitego malarza polsko-żydowskiego Leopolda Pili-chowskiego i prosi ambasadora o przyjęcie tego portretu, jako daru pamiątkowego federacji. Następnie odczytano telegram honorowego prezesa federacji żydów polskich w Anglii, prezydenta Wszechświatowej Egzekutywy Sjonistycznej p. Nahuma Sokołowa, bawiącego w obecnej chwili w Południowej Afryce. W telegramie tym Nahum Sokołow w najserdeczniejszych słowach zęga ambasadora Skirmunta, świetnego reprezentanta interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Przemawiający w imieniu egzekuty-

wy sjonistycznej prof. Brodecki podkreślił, że Polska była jedynym krajem na świecie, który żydów nie wydzalał. Prof. Brodecki podkreślił, że w r. 1920 nawet Anglja wydała dekret wydalający żydów. Ale Polska nigdy tego rodzaju dekretów nie uchwałała. Prof. Brodecki podkreślił rolę Polski, jako kolebki kultury żydowskiej i oświadczył, że żydzi odczuwają wdzięczność dla obecnego rządu polskiego za jego zdecydowaną walkę z antysemityzmem.

Pod koniec bankietu zdecydowano samorzutnie zorganizowanie specjalnego komitetu żydów w Anglii, który zbierać będzie datki na rzecz ofiar powodzi w Polsce. Do komitetu tego weszli lord Melchett, Simon Marks, sir Mayer Spielman i szereg innych.

# Nowa zbrodnia terrorystów ukraińskich we Lwowie

**Członek U. O. N. zamordował na ulicy dyrektora państw. gimnazjum ruskiego. — Morderca, osaczony przez policję, targnął się na życie. Zamach na dr. Wabija był planowany od dłuższego czasu**

Lwów, 25 lipca.

Lwów został w dniu wczorajszym zaalarmowany nową zbrodnią, dokonaną przez członków wyrotowej organizacji UON. Ofiarą ich padł dr. Jan Wabija. Dr. Wabija był dyrektorem gimnazjum ruskiego we Lwowie.

O godz. 7 rano wyszedł ze swego mieszkania przy ul. Piotra i Pawła, kierując się w stronę ul. Łupiakowskiej. Dyr. Wabija dlatego wyszedł tak wcześnie z domu, ponieważ miał zamiar udać się do gimnazjum, gdzie przeprowadzany jest obecnie remont. Po drodze zastąpił mu drogę nagły jakiś młodzieniec. Liczył on około 20 lat i był skromnie ubrany.

Nieznamy nie rzekł ani słowa, lecz nagłym ruchem wy dobył z kieszeni broń

**I SKIEROWAŁ JĄ W STRONĘ DYREKTORA.**

Zamachowiec oddał kilka strzałów z pi-

stoletu „Orgesch“. Jedną z kul ugodził dyr. Wabija w głowę, raiąc go ciężko. Dyrektor, brocząc krwią, padł na ziemię i stracił przytomność.

Świadkami zbrodni byli policjanci. Napastnik po dokonaniu swego zbrodniczego czynu rzucił się do ucieczki. Policjanci pogonili za nim

**ZASYPUJĄC GO STRZAŁAMI.**

Żadna z kul jednak nie trafiła uciekającego. Zamachowiec również ostrzeliwał się, ale i on nikogo nie trafił.

Na odgłos strzelaniny nadbiegli przechodnie, którzy usiłowali ująć zamachowca, ale on ostrzeliwał się gęsto.

W pobliżu szpitala zastąpił mu drogę portier szpitala. Między woźnym, a zamachowcem wywiązała się prawie walka. Uciekający oddał do niego szereg strzałów, jednak wszystkie kule ugrzeszyły w murze.

Tymczasem nadbiegli przechodnie, który osaczyli ostrzeliwującego się

mężczyznę ze wszystkich stron. Zamachowiec, widząc, że nie zdoła im uciec, pociągnął cyngiel.

**PADŁ STRZAŁ I ZBRODNIARZ ZOSTAŁ RANNY W SKRÓŃ.**

Padł on na ziemię, tracąc przytomność.

Do rannego ciężko dyrektora i zamachowca wezwano pogotowie, które przewiozło ich obu do szpitala. Jak się okazało, dr. Wabija miał ciężką ranę postrzałową głowy.

**WSKUTEK CZEGO WKRÓTCE ZMARŁ.**

Rana samobójcza zamachowcy okazała się tylko powierzchowna. Zamachowiec jest jednak narazie nieprzytomny i nie można go było przestuchać.

Na wieść o zamachu przybyli niezwłocznie na miejsce przedstawiciele władz z naczelnikiem urzędu śledczego insp. Noskiem oraz prok. dr. Frachtel-

Morawskim, którzy wszczęli dochodzenie. Przy napastniku znaleziono dowód osobisty na nazwisko Sawczuka mieszkańca Radziechowa.

Jak się okazuje, na życie dr. Wabija od dawna czyhali wyrotowcy z OUN. Dr. Wabija był stale napastowany przez wyrotowców, którzy nie mogli przebaczyć dr. Wabijowi, że występuje przeciw akcji antypaństwowej wśród ukraińskiej młodzieży szkolnej.

Przed dwoma tygodniami, w czasie procesu przeciwko zamachowcom na konsulacie sowieckim we Lwowie, zamordowany dr. Wabija zeznawał na niekorzyść oskarżonych, którzy byli niegdyś jego uczniami, a których zgodnie z prawdą, przedstawił w ujemnym świetle.

Na skutek pogroźek pod adresem dr. Wabija, był on stale pilnowany przez wywiadowców policji, mimo to jednak zamachowcy udało się wykonać swój morderczy zamiar.

# WISŁA NA POMORZU WYLEWA

**Groźna sytuacja w Solcu Kujawskim. — Domu mieszkalne pod wodą. — Zniszczone wały ochronne pod Garwolinem. Pod Warszawą wody opadają.**

Bydgoszcz, 25 lipca.

(Pat) — Stan wody na Brdzie i Wiśle wynosił dziś rano 7,84 mtr. czyli 4,54 ponad stan normalny. — Woda w Wiśle nadal przybiera.

Grunta i łąki, położone nad brzegami Wisły, są zalane.

W Solcu Kujawskim i Legnowie, jest zalanych kilka domów mieszkalnych i budynków gospodarczych. Szosa Fordon Świecie, uszkodzona.

Garwolin, 25 lipca.

(Pat) — Na odcinku Gusin-Wyszczyn gminy Sobienie Jeziory, wskutek powstałego w nocy silnego wiatru z deszczem, fale Wisły podrywają na większej przestrzeni wysoki wał, który grozi obniżeniem się.

Miejskowa ludność, skutkiem wyczerpania, jest bezradna i wzywa pomocy władz. Organizuje się ponownie drużyny robotnicze, które będą natychmiast przez więzione samochodami na zagrożone miejsca.

Toruń, 25 lipca.

(Pat) — Dziś, o godz. 8-ej rano, poziom Wisły pod Toruniem wynosił 5 m. 96 cm. ponad stan normalny.

Warszawa, 25 lipca.

(Pat) — Stan wody na Wiśle koło mostu Kierbedzia dziś o godz. 10-ej rano wynosił 4,85 cm. to jest 3,85 cm. ponad poziom normalny.

## Spółniczki Dillingera — aresztowane

Chicago, 25 lipca.

(PAT) Obie kobiety, które towarzyszyły Dillingierowi w chwili spotkania z policjantami, które zakończyło się śmiercią bandyty, zostały aresztowane.

## Olbrzymie upały w Grecji

Ateny, 25 lipca.

(PAT) Grecję nawiedziła fala niezwykle upałów. Temperatura w ciągu przewyższa 40 stopni. W Atenach notowano 44 stopnie.

Warszawa, 25 lipca.

(Pat) — Sytuacja na wałach nie ulega zasadniczym zmianom, a nawet z powodu spadku wody na Wiśle polepszyła się.



O niebywałych rozmiarach powodzi św. lądowy wymownie powyższe zdjęcie, dokonane z aeroplanu. Jest to miasteczko koło Szczucina na szlaku Kraków — Sandomierz.

Prace nad zabezpieczeniem wałów

trwają. Deszcze nie wyrządziły poważniejszych szkód.

Bydgoszcz, 25 lipca.

(PAT) Stan wody w Brdy - Ujściu na Wiśle wynosił 7,6 t. j. 4,38 powyżej stanu normalnego.

Przy jazie w Czersku stan wody wynosi 8,08. Woda nadal przybiera. — Brda już w niektórych miejscach wyszła z koryta, zalewając przybrzeżne pola, łąki i ogrody oraz bulwary.

W Fordonie Wisła rozlała szeroko, docierając do ogrodów i osiedli. Ludność zbiera z zagrożonych miejsc rezerwy zboża i przewozi je w bezpieczne miejsca.

W Piątnowie pod Bydgoszczą Wisła również zalała osiedla niżej położone. Najbardziej zagrożone jest Legnowo, gdzie woda podchodzi zupełnie do osiedli.

Na pomoc do Legnowa został wysłany szwadron pionierów 61-go pułku piechoty. W Legnowie woda w niektórych miejscach dochodzi do szosy. Wisła prawdopodobnie przybierać będzie w Brdy - Ujściu jeszcze całą dobę.

W samej Bydgoszczy wylew chwilowo nie grozi. Brzegi Brdy obstawione są przez cały dzień tłumami publiczności, która ze zgrozą patrzy na podnoszącą się wodę.

# Zgodne współdziałanie Polski z Estonią

## Min. Beck o przyjaźni polsko-estońskiej i wynikach swej wizyty w Tallinie

Tallin, 25 lipca

Na zamku w Tallinie w apartamentach prezydenta republiki oddanych do dyspozycji min. Becka odbyła się konferencja prasowa z udziałem dziennikarzy estońskich i polskich. Min. Beck wygłosił na konferencji dłuższe przemówienie na temat rozmów, które przeprowadził w Tallinie z estońskimi mężami stanu.

Minister podkreślił na wstępie, że jedną z głównych trosk rządu polskiego jest wprowadzenie konstruktywnych i

pozytywnych elementów w polityce międzynarodowej. Nie będąc sam pesymistą — mówił minister — muszę jednak przyznać, że w ostatnich latach w życiu międzynarodowym powstały duże trudności.

Jeżeli kiedykolwiek powstawały trudności i trzeba je było przewycięzać, jeżeli tylko była okazja do konstruktywnej pracy, wówczas zawsze Estonia i Polska znajdowały natychmiast wspólny język.

Wobec wydarzenia ostatnich

lat, możemy stwierdzić, że w naszym regionie Europy zostały osiągnięte najbardziej pozytywne rezultaty. Chcąc to podkreślić. Bardzo często uważano tę część Europy jako region bardzo niebezpieczny. Istnieją niewatpliwie trudności. Badając jednak kalendarz politycznych wydarzeń, musimy stwierdzić oczywistą stabilizację stosunków i stały postęp. Każde niemal trzy miesiące dają nam możliwość stwierdzenia pracy pozytywnej dla stabilizacji pokoju Europy.



Lipiec	Dziś Anny Matki NM	
26	Jutro Natali M.	
Czwartek		
	Wschód słońca	3.47
	Zachód słońca	19.38
	Wschód księżyca	20.06
	Zachód księżyca	3.36
	Długość dnia	15.49
	Ubyło dnia	00.51

### Plac Bronisława Pierackiego w Łodzi

#### Przemianowanie placu Batuckiego

Jak się dowiadujemy, dla uczczenia pamięci i zasług tragicznie zmarłego na posterunku w dniu 15 czerwca b. r. s. p. Bronisława Pierackiego, ministra spraw wewnętrznych i generała brygady wojsk polskich, zarząd miejski w Łodzi postanowił jeden z placów miejskich nazwać imieniem generała Bronisława Pierackiego.

Ponieważ rynki Górny i Zielony są już przemianowane na place Reymonta i ministra Boernerera, nazwę placu gen. Bronisława Pierackiego otrzyma rynek Bałucki.

### Nowy cennik plac w przemyśle pończosznicy

Zastarg w przemyśle pończosznicy na tle zawarcia umowy zbiorowej jeszcze nie został zakończony. Na ostatnio odbytej konferencji w inspektoracie pracy postanowiono, że przemysłowcy złożą na ręce inspektora pracy do dnia 26 bm. nowy projekt cennika plac, na którym opierać się ma umowa zbiorowa. Jak się dowiadujemy, cennik ten jest już opracowany i istotnie zostanie dziś w godzinach porannych złożony w inspektoracie. Przewiduje on 35 proc. obniżki plac.

W związku z tem na dzień 31<sup>go</sup> bm. zwołane zostanie posiedzenie zainteresowanych stron, na którym rozpoczyna się ostateczne pertraktacje w sprawie podpisania umowy zbiorowej i zlikwidowania zatargu. (i)

### Kontrola miejsc sprzedaży owoców

(i). Jak się dowiadujemy, wobec nasilenia chorób zakaźnych w Łodzi władze sanitarne przystępują obecnie do skrupulatnej kontroli miejsc sprzedaży owoców. Pierwsze badania wykazały, iż sprzedaż owoców odbywa się w bardzo złych warunkach higienicznych. Owoce, przeznaczone do sprzedaży, leżą na ziemi, przechowywane są w brudnych koszach i wazone na złych i brudnych wagażach. Poza tem owoce, wbrew przepisom nie są przykrywane gaza, to też osiada na nich brud i kurz.

Niezależnie więc od apelu do ludności, by w obronie swego zdrowia spożywała owoce dopiero po dobrym obmyciu względnie usunięciu skórki, władze sanitarne będą pociągały do surowej odpowiedzialności hadlarzy owoców, niestosujących się do przepisów zdrowotnych.

### Wysokość zasiłków dla bezrobotnych będzie ustalona w sobotę

W sobotę dnia 28 bm. odbędzie się w Warszawie posiedzenie komisji budżetowej Funduszu Bezrobocia, działającej w okresie letnim na prawach zarządu głównego.

Na posiedzeniu tem uchwalony będzie preliminarz budżetowy Funduszu Bezrobocia na miesiąc sierpień. W szczególności ustalona zostanie wysokość kwoty, przeznaczony na zasiłki dla bezrobotnych robotników na terenie całej Polski.

### Rezerwa opiek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: — A. Potasza — Plac Kościelny 10, A. Charemy — Pomorska 12, E. Müllera — Piotrkowska 46, M. Epsztajna — Piotrkowska 225, Z. Gorczyckiego — Przejazd 59, G. Antoniewicza — Pabjanicka nr. 50. (p).

# Reforma ubezpieczeń społecznych

## Minister Paciorkowski oświadczył, iż władze rządowe zdają sobie sprawę z konieczności reorganizacji systemu ubezpieczeń

Donosiłszy niedawno, iż unja związków zawodowych pracowników umysłowych postanowiła wszcząć energiczne kroki w ministerstwie opieki społecznej w sprawie reformy ubezpieczeń społecznych. Unja pracowników umysłowych wskazała w memorjale, jaki stał przez nią wysłany, że obecna forma ubezpieczeń nie daje niemal nic ubez-

pieczonym, a pochłania olbrzymie sumy i z tego względu należy ubezpieczenia społeczne zreformować w najbardziej radykalny sposób.

Wczoraj, w związku z tem, udała się delegacja pracowników umysłowych z przewodniczącym unji p. Minkowskim do ministra opieki społecznej, p. Paciorkowskiego. Delegacja wyłuszczyła sze-

W praktyce byro jeszcze gorzej. Niższe... Nie podróżujcie bez **ASPIRINY**... to największe ułatwienia, a niewąt-

## Deszcz będzie padał kilka dni

### Tak przepowiada „Pim“

Szalejące od kilku dni deszcze muszą wywołać duży niepokój, chociażby ze względu na to, że znaczne opady atmosferyczne mogą w rezultacie przyczynić się jak najfatalniej do sytuacji powodziowej.

Pim donosi, że wczoraj od rana nad większą połacią kraju panowało niemal całkowicie zachmurzenie, przyczem niskie chmury wróżą dalsze opady atmosferyczne, przerywane ledynie przez sto-

sunkowo dość silny wiatr północno-zachodni i zachodni, którego szybkość dochodziła w niektórych wypadkach do 10 — 14 m. na sekundę.

Należy spodziewać się dalszych opadów przy zmiennem zachmurzeniu, tudzież dalszego znacznego oziębienia. W ciągu bieżącego tygodnia raczej nie należy spodziewać się przejaśnień, ani też pogody słonecznej.

### Wzruszające dowody ofiarności

# Całe społeczeństwo łódzkie bierze udział w akcji pomocy na rzecz powodzi

Straszliwa klęska powodzi na Podhalu i jej przerażające skutki poruszyły wszystkich. Datki płyną nieprzerwanie. Mieszkańcy Łodzi zdając sobie sprawę z tragedji, jaka nawiedziła Małopolskę zachodnią, nie szczędzą ofiar, każdy daje tyle, na ile go stać.

Przyniesiono nam wczoraj do redakcji list uczenicy 6-ej klasy szkoły powszechnej, przy gimnazjum Elżby Orzeszkowej, Ewelinki Graffówny. Ewelinka jest obecnie w Krynicy i napisała do ojca swego w sposób następujący:

„Kochany Tatusiu. Proszę cię bardzo, żebyś te 5 złotych, które sobie zbierałam u Ciebie, odesłał do „Republiki“, jako ofiarę dla dzieci dotkniętych taką straszną klęską, jak powódź. Kochająca Cię córka Ewelinka Graffówna“

Kwota ta została złożona wczoraj w administracji naszego pisma. Poza tem złożono w administracji „Republiki“:

Zamiast kwiatów na grób nieodżałowanej b. p. Eugenji Konowej zł. 10 na powodziar. Ludwikowie Koral. F. Birnbaumówna zł. 1.

Urzednicy tramwajów łódzkich zadeklarowali 1 proc. z pensji na przeciąg trzech miesięcy.

I wreszcie otrzymaliśmy datkę w sumie 2 zł. z następującym listem: — „Jestem biedna służąca, ale ofiaruję dla ofiar powodzi zł. 2. Aniela Bugajak“.

Onegdaj wieczorem odbyło się posiedzenie konstytucyjne sekcji wojewódzkiego komitetu wykonawczego pomocy ofiarom powodzi, a mianowicie sekcji finansowej, odzieżowej, żywnościowej i propagandowej. Sekcje zajęły się ułożeniem planu pracy, rozdziałem czynności między poszczególnych członków. Praca tych sekcji pójdzie w kierunku uzgodnienia akcji powodziowej z komitetami powiatowymi, pobudzania

Ludzie otyli osiagają wydajne i obfite wypróbnienie używając odpowiednio i regularnie naturalną wodę „Franciszka-Józefa“ Zadać w apt. Pytajcie się lekarzy.

ofiarności społecznej oraz kontrolowania działalności komitetów powiatowych.

Izba przemysłowo-handlowa wydała wczoraj następującą odezwę do wszystkich przedsiębiorstw, firm i zakładów pracy w Łodzi:

Klęska powodzi, która w niebywałych rozmiarach nawiedziła południowe i zachodnie ziemie Rzeczypospolitej, skłoniła całe społeczeństwo do podjęcia szeroko zakrojonej akcji pomocy. W głębokim przekonaniu, że w akcji tej szczególnie żywy udział wziąć winny również sfery gospodarcze, Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi nawiązując do apelu ogólnopolskiego i terytorjalnych komitetów powodziowych, zwraca się do firm przemysłowych i handlowych okręgu z gorącym wezwaniem, aby w najszerzym zakresie poparły akcję ratunkową. Skuteczność pomocy dla dotkniętych nieszczęściem terenów zależy w pierwszym rzędzie od jej szybkości. To też Izba dała wyraz przypuszczeniu, że wszystkie bez wyjątku firmy okręgu łódzkiego niezwłocznie zadeklarują w miarę swych możliwości pomoc pieniężną lub w naturze — pod postacią artykułów spożywczych, gotowej bielizny i odzieży oraz tkanin, które zostaną na miejscu skonfekcjonowane.

Izba wzywa również firmy okręgu, aby ułatwiły zatrudnionym u nich pracownikom i robotnikom uczestnictwo w akcji ratunkowej w rozmiarach i na zasadach ustalonych przez organizację pracowniczą.

Pracownicy i robotnicy firmy „Towarzystwo wyrobów trykotowych i dzianych Jakób Hirsberg i Wilczyński“ samorzutnie przeprowadzili między sobą zbiórke i z zadeklarowanej sumy część przeznaczyl na zakup odzieży i bielizny dla 168 dzieci i 312 dorosłych. Dar ten został wysłany natychmiast do Krakowa na ręce wojewody krakowskiego dr. Kwaśniewskiego, przewodniczącego wojewódzkiego komitetu niesienia pomocy ofiarom powodzi w Krakowie. Pozostała suma w wysokości zł. 250 przekazano wojewódzkiemu komitetowi w Łodzi.

Komisja zarządzająca łódzkiej straży ogniowej przekazała grodzkiemu komitetowi kwotę zł. 250 na rzecz ofiar powodzi, a niezależnie od tego biuro i oddziały opodatkowują się dobrowolnie na rzecz akcji.

Poza tem łódzka straż ogniowa zgłosiła gotowość wzięcia udziału w akcji przeciwpowodziowej na ręce p. wojewody warszawskiego.

## Specjalna komisja rozjemcza rozpatrywać będzie wszystkie spory pomiędzy ubezpieczonymi a ubezpieczalnią

Bezpośrednio po wejściu w życie nowej ustawy o ubezpieczeniach społecznych, w dniu 1 stycznia b.r., wyłonił się szereg kwestji spornych, co do obliczania należności za ubezpieczenia, ustalenia wysokości składek, zarachowania nadpłaconych kwot i t.d. Równocześnie stałe napływały do ministerstwa opieki społecznej skargi ubezpieczonych na działalność ubezpieczalni społecznych. I z tego względu ministerstwo postanowiło powołać do życia instytucję, którą przewiduje ustawa o ubezpieczeniach, mianowicie komisję rozjemczą.

Do komisji tej w Łodzi powołani zostali: jako przewodniczący sędzia sądu okręgowego Ludwik Zabiński, jako zastępca przewodniczącego sędzia o. Michał Superson, na członków z grupy pracowniczej powołano: Benedykta Westfala z ramienia pracowników umysłowych, Władysława Jaworskiego przewodniczącego Z.Z.Z. i Józefa Malinowskiego, jako przedstawiciela robotników, na zastępców — Zdzisława Podolskiego, przedstawiciela pracowników umysłowych, Antoniego Komorowskiego i Stanisława Kubasiewicza, przedstawicieli robotników. Z grupy pracodawców powołano jako członków: dr. Henryka Berkowicza z izby przemysłowo-handlowej, Arnolda Heidricha i Tadeusza Mi-

kietę ze związku wykończalni i farbiarni, na zastępców: Adama Lipińskiego ze związku właścicieli składów aptecznych, Władysława Procela, ze związku przedsiębiorstw malarskich i Tadeusza Korkeli, dyrektora zakładów Schieblera i Grohmana.

Komisja rozjemcza otrzymała zarządzeniem ministerstwa opieki społecznej uprawnienia sądu. Będą mogli przed nią stawać osobiście ubezpieczeni, względnie wyznaczeni pełnomocnicy. Rozstrzygać ona będzie wszystkie sporne kwestje między ubezpieczalnią a ubezpieczonymi, skargi na nieudzielenie pomocy, na niezapisanie w poczet ubezpieczonych, spory o wysokości stawek o wypłatę świadczeń i t.d.

Urządowanie komisji rozpocznie się w pierwszej połowie sierpnia. Będzie ona pracowała w dwóch kompletach, przy równoczesnem powołaniu członków i zastępców.

Jak nas informują, pierwszą skargą, jaką rozpatrzy komisja będzie żądanie właścicieli nieruchomości i pracodawców służby domowej, zwrotu nadpłaty wysokości ryczałtowych składek za dozorców i służące, za czas od 1 stycznia do 30 kwietnia t.j. do czasu ustalenia wysokości składek przez ministerstwo. (i).

# „BOMBA” TARDIEU we FRANCJI

## Duch Stawiskiego omal nie obalił gabinetu. Francuzi nie chcą nowych wyborów

### Korespondencja własna „Republiki”

Paryż, w lipcu.  
Istnieje prawo niepisane, według którego latem życie polityczne zamiera we wszystkich krajach. Parłamenty korzystają z ferii, działacze polityczni wyjeżdżają na wypoczynek i dopiero we



Tardieu.

wrześniu rozpoczyna się zainteresowanie życie politycznym.

I właśnie w okresie takiego martwego sezonu

**WYBUCHŁA WE FRANCJI „BOMBA TARDIEU”.**

Komisja ankietowa, badająca aferę Stawiskiego pracowała w dalszym ciągu. Ale jak długo można interesować się jedną sprawą? Coraz mniej o tem pisano i coraz mniej mówiono. Aż nagle z jasnego nieba padł grom.

Tardieu miał zeznawać przed komisją. W jakim celu? Przecież nie wspólnego z tą sprawą on nie miał. A jednak wśród niezliczonych czeków niezłającego aferzysty, znaleziono jeden, opiewający na sumę 300.000 franków, który wzbudził wielkie zainteresowanie komisji. Na talonie czeku bardzo nie wyraźnie było napisane:

„Kamil A. Tardieu... 300.000 franków”.

Co to było za nazwisko? Zaczęto snuć różne wnioski. Kamilem mógł być redaktor „Liberte” Kamil Eimar, który istotnie był zamieszany w pewnym stopniu w aferę. A ponieważ Eimar był przez pewien czas w bliższych stosunkach z Tardieu, zrobiono wywód, że

plendźce były przeznaczone dla Tardieu. Minęło cztery miesiące, nim komisja wezwała do siebie samego Tardieu. Te cztery miesiące b. premier wykorzystał by zebrać wyczerpujący materiał i bez żadnych wahań oświadczył:

— Stałem się ofiarą machinacji politycznej. A uczynił to Kamil Chautemps, któremu potrzebna była dywersja, by ocalić siebie samego.

I Tardieu wytoczył oskarżenie, które wstrząsnęło Francją. Oskarżenie, które mogło mieć niezwykle poważne, polityczne następstwa.

Chautemps jest przewodniczącym parlamentu frakcji radykalnych socjalistów popierających obecnie rząd Doumergue'a. Występował on niejednokrotnie w czasie minionej sesji

**W OBRONIE GABINETU.**

## Tragedja „Orlatka” Listy księcia „Reichstadt” zostały odnalezione

(x) Przed niedawnym czasem dokonano w Parmie sensacyjnego odkrycia, które prócz wartości archeologicznej, posiada doniosłą wartość historyczną. Znaleziono bowiem kilkanaście listów pisanych przez młodocianego księcia Reichstadt, przedwcześnie zmarłego, syna Napoleona I.

Listy pisane były przez młodego księcia do matki swojej Marii Luizy.

Maria Luiza, jak wiadomo, po śmierci swego syna spaliła wszystkie listy i pamiętliki po nim, twierdząc, że zbyt bolesnie ranią jej serce, albowiem dopiero po śmierci syna przekonała się jak bardzo był nieszczęśliwy i jak bardzo cierpiał.

Znaleziono zatem obecnie listy, których jest piętnaście, ocalały tylko przypadkiem i nabierają przez to większej jeszcze wartości. Listy te odnalazł senator Francesco Salata przypadkiem, szukając innych zupełnie dokumentów, w archiwum hrabiego Santivale.

Listy księcia Reichstadt, pisane są odręcznie przez niego samego i pochodzą z różnych okresów, od czasów wczesnej młodości aż do roku 1824 w którym to roku nastąpiła śmierć „Orlatka”.

I oto jeden z członków tego gabinetu — Tardieu, wysunął oskarżenie nie tylko pod jego adresem, lecz pod adresem całej partii radykalno-socjalistycznej. 17 członków której ma być jego zdaniem zupełnie skompromitowanych.

W korespondencji dziennikarskiej trudno wyluszczyć całą, niezwykłą argumentację Tardieu i wszystkie, przedłożone przez niego dowody.

Chautemps, który był ministrem spraw wewnętrznych od 1932 do 1934 roku musiał być poinformowany o szkodliwej działalności Stawiskiego. Istniały wówczas raporty w prefekturze, ministerstwie sprawiedliwości, w Surete General. Dwa oskarżenia — poseł Bonnore i redaktor Dubarry oświadczyli, że **MÓWILI Z CHAUTEMPEM O STAWISKIM.**

Sam Chautemps bronił w sądzie generała de Fourtou, który był bardzo mocno związany z aferzystą i który został z tego powodu zdegradowany i wykreślony z listy oficerów armii francuskiej.



Chautemps.

Brat Chautempsa był adwokatem Stawiskiego. A równocześnie w izbie deputowanych Chautemps oświadczył dwukrotnie, że nic o Stawiskim nie wiedział i wypowiadał się przeciwko powołaniu ankietowej komisji, uważając, że jest ona zupełnie zbędna.

— Chautemps chciał zatuszować sprawę — oświadczył Tardieu — ponieważ obawiał się wykrycia prawdy. Zarówno on jak i jego rodzina są skompromitowani. I on to spowodował, że Stawiskiego nie ujęto żywcem, gdyż obawiał się o siebie.

Takie oskarżenie wywołało skutki polityczne. Radykalni socjaliści oświadczyli że nie będą popierali rządu, w którym zasiada Tardieu. Herriot zażądał zwolnienia nadzwyczajnego posiedzenia gabinetu.

Lewica jest przeświadczona, że Tardieu dąży do rozbitcia rządu, rozwiązania parlamentu i rozpisania nowych wyborów.

Ale w chwili obecnej Francja nie chce nowych wyborów. Opinia społeczna nie może zrozumieć jak można spowodować waśni dwóch ministrów, rozbijając gabinet **Andrzej S.**

**Ernest Bernard**

## Powodzenie

W małym, zadymionym barze, wrzało. Panowała w nim specyficzna, duszna atmosfera, w której dominował zapach alkoholu, czarnej kawy i taniach perfum. Przy stolikach siedzieli zwykli goście: roznosiciele paczek, kolporterzy gazet, szoferzy, sprzedawcy uliczni i kilka mocno uróżowanych kobiet.

Gdy ojciec Labruz stanął na progu — barze rozległy się krzyki entuzjazmu. Ojciec Labruz był bardzo lubiany w całej dzielnicy. W ciągu dnia sprzedawał on w małym kiosku wodę sodową i cukierki. Wieczorem wkładał na głowę starą czapkę z czerwona opaską, na której widniał napis: „Posługacz”. Zajmował stanowisko przed teatrem „Nowości”. W lewej ręce trzymał kilka bukietów i składał niskie ukłony elegancjom osobom, przyjeżdżającym do teatru, ofiarowując kwiatki. Jego pocziwa twarz i wieczne uśmiechnięte oczy robiły dobre wrażenie. Gdy otwierał drzwi czki zajężdżających samochodów, zawsze otrzymywał coś na piwo.

Tego wieczora ojciec Labruz obchodził sześćdziesiątą rocznicę swych urodzin. Nic dziwnego, że czekano na niego z niecierpliwością. Znali go wszyscy i wiedzieli, że poczęstunek ich nie ominie. Goście ojca Labruz, a był to kwiat paryskiej ulicy zasiedli przy pięciu stolikach z zaciekawieniem spoglądając na owinie

te w papier pudełko, które pocziwina postawił przed sobą.

— To niespodzianka? — rozległy się zewsząd głosy.

— Tak i nawet wielka — odparł ojciec Labruz, uśmiechając się tajemniczo.

Zasypano go gratulacjami. Labruz kojejno ścisnął ręce wszystkich, usiadł na honorowym miejscu i zawołał:

— Gospodarzu, proszę podawać gościom według wyboru.

I dopiero teraz zabrał się do rozpakowania przyniesionej paczki. Z odwinie tego papieru wyłoniło się pudełko od buczków. Wszyscy spoglądali uważnie. Ojciec Labruz powoli zdjął nakrywkę i wówczas z wszystkich ust wyrwał się radosny krzyk:

— Cygara.

— Tak, cygara — odparł tryumfalnie ojciec Labruz. — Ale nie takie, jakie zwykle palicie. To są proszę panów prawdziwe Hawanna. Powąchajcie, ale nie odurzcie się tym zapachem. Widzicie obrączkę? I to wszystko dla was. Proszę, kto pali?

Do pudełka wyciągnęły się pośpiesznie dłonie. Trzasnęły zapałki i po chwili już ze wszystkich stron rozległy się okrzyki:

— Cudowne, doskonałe. Niech żyje papa Labruz.

— Tak moi kochani, prawdziwe Hawanna — powtórzył ojciec Labruz. —

Są one wprawdzie trochę napoczęte, ale co to szkodzi? Nie są gorsze dlatego, że brakuje dwóch czy trzech zaciągnięć.

Papo Labruz, a skąd są te cygara?

— O, co to, to nie. Tego nie powiem.

Dyskrecja i tajemnica.

Zabawa rozpoczęła się. Śmiechy i żarty rozbrzmiewały w powietrzu.

— Ale ty stracisz papo, że nie stoisz przed teatrem. A może sztuka zła i niema amatorów?

— Nie gadajcie głupstw. To najlepsza sztuka, jaką kiedykolwiek wystawiono. Zobaczcie, że napewno dojdzie do 200 przedstawień.

W tej chwili jakiś mężczyzna, który wyszedł z budki telefonicznej odwrócił głowę. Był to autor sztuki. Gdy usłyszał słowa Labruza rozjaśniły mu się oczy.

— Rzeczywiście powiedział, z trudem usiłując nadać swemu głosowi obojętne brzmienie. — Byłem właśnie w teatrze i widziałem, że publiczność bawi się doskonale.

— Słyszycie? — zawołał Labruz. — Przekonany jestem, że dojdzie do 200 przedstawień.

Autor starał się zachować spokój.

— Doprawdy tak się panu sztuka podoba?

Ależ wspaniała sztuka. Najlepsza, jaką wystawiły „Nowości”.

— Vox populi — szepnął autor i wyszedł z baru. Teraz już nie rozumiał, dlaczego w teatrze mówiono, że sztuką jest zła i niebawem będzie musiała zejść z afisza. Nonsensem. Mówią tak tylko przez zawiść

Poszedł do teatru i wszedł za kulisy. Właśnie stała tam gromadka aktorów, żywo dyskutując.

— Wyobraźcie sobie — zaczął autor — byłem przed chwilą w barze. Słyszałem co tam mówiono o mojej sztuce. Wszyscy są zachwyceni. A szczególnie entuzjastycznie się jakiś pocziwina. Nie znali mnie, więc mówili zupełnie szczerze.

— Poczekaj, w sąsiednim barze powiadasz? — zapytał jeden z aktorów. — A czy nie był to jegomość w podsztywnym wieku z brodą?

— Tak, a dlaczego o to pytasz?

Aktor wybuchnął śmiechem.

— Ależ to ojciec Labruz. Już teraz rozumiem dlaczego mu się sztuka tak podoba i dlaczego mówi o jej powodzeniu.

— Dlatego, że mu się podoba i nic więcej. Nie bądź rżosliwy — zawołał autor poirytowany.

— Ach ty naiwny, — zawołał aktor. — Zaraz ci to wytłumaczę. Czy przypominasz sobie, że w ostatnim akcie kazesz mi palić cygaro?

— Tak, no i cóż z tego?

— A to, że lekarz zabronił mi palić. Pociągam zatem dwa lub trzy razy, a potem odkładam cygaro. I codziennie ofiarowuję ten rekwiwit ojcu Labruz. Rozumiem dlaczego mówił o powodzeniu sztuki? Rozumiesz, dlaczego życzył ci 200 przedstawień? Ponieważ chciałby mieć 200 cygar....

Autor wyszedł pośpiesznie.

Plum. Les



# Ofiary na powodzian należy wpłacać na konta PKO 63.115 i 60.602

## Obrót obligacjami Pożyczki Narodowej

### Zobowiązania w instytucjach kredytowych i składki ubezpieczeniowe będzie można pokrywać obligacjami. — Dziś ukażą się odpowiednie rozporządzenia

Jak wiadomo, w myśl ogłoszonego niedawno rozporządzenia min. skarbu wszelkie transakcje obligacjami Pożyczki Narodowej są niedopuszczalne i z samego prawa nieważne. Przelew obligacji drogą sprzedaży odbywać się może tylko w wyjątkowych wypadkach i za każdorazowym zezwoleniem komisarza generalnego pożyczki.

#### Splata zobowiązań

Pierwsze z tych rozporządzeń mówi o spłacie zobowiązań obligacjami tej pożyczki. Rozporządzenie to przewiduje, że instytucje kredytowe będą mogły przyjmować splatę swych wierzytelności, powstałych przed 1-ym stycznia 1934 roku w obligacjach Pożyczki Narodowej po kursie emisyjnym, t. zn. 96 zł. za 100 nominalnych pożyczki Narodowej.

Intencją tego rozporządzenia jest umożliwienie instytucjom zorganizowanego kredytu, a przede wszystkim kam. komunalnym i spółdzielniom kredytowym przeprowadzenie słusznego punktu widzenia gospodarczego i społecznego oddłużenia słabszych ekonomów posiadaczy obligacji Pożyczki Narodowej, którym tą drogą umożliwi się wykonywanie obligacji w racjonalny sposób.

#### Zastaw — upłynnienie aktywów

Dalej rozporządzenie to przewiduje możliwość zastawu w ten sposób otrzymanych obligacji przez instytucje kredytowe po kursie 60 za 100 imiennej wartości. Zapewnienie tego prawa zastawu dla instytucji, przyjmujących obligacje Pożyczki Narodowej da możliwość tym instytucjom utrzymania odpowiedniego pogotowia kasowego.

Wobec tego, że rozporządzenie to

daje możliwość instytucjom kredytowym, przyjmującym obligacje na splatę wierzytelności, upłynnienie zamrożonych aktywów, a dłużnikom - subskrybentom umożliwi splatę długu obligacjami i to po cenie nabycia — przypuszczać należy, że spełni ono doniosłe zadanie gospodarczo - społeczne.

Akcja ta zależna jest od właściwego ustosunkowania się wchodzących w grę instytucji kredytowych, należy jednak przewidywać, że jak i w innych wypadkach akcja oddłużeniowa, mająca na względzie ochronę słabego ekonomicznie posiadacza obligacji Pożyczki Narodowej, znajdzie wśród kierowników tych instytucji właściwe zrozumienie.

#### Obligacje tytułem składek ubezpieczeniowych

Jednocześnie z rozporządzeniem o przyjmowaniu obligacji Pożyczki Narodowej przy spłacie zobowiązań ukaże się też rozporządzenie o warunkach przyjmowania obligacji tej pożyczki przez zakłady ubezpieczeń, tytułem wpłat na składki. Rozporządzenie to da możliwość zawierania umów ubezpieczeniowych na życie, przewidujących przyjmowanie części lub całości składek obligacjami Pożyczki Narodowej. Warunki określone tem rozporządzeniem przyniosą ubezpieczonemu pewne korzyści zarówno odnośnie kursu, według którego obligacje będą przyjmowane, jak i sposobu technicznego obliczania składek.

Obligacje Pożyczki Narodowej przyjmowane będą na uiszczenie składek wy-

łącznie od pierwonabywców oraz osób, które otrzymały te obligacje w drodze spadku lub na zasadzie wyroku sądowego. Obligacjami Pożyczki Narodowej ubezpieczony będzie mógł wpłacać albo całkowitą składkę jednorazowo za ubezpieczenie conajmniej z 10-cioletnim okresem ubezpieczenia, albo składki bieżące conajmniej za trzy pierwsze lata ubezpieczenia. Obligacje te przyjmowane będą według wartości imiennej, t. zn. 100 za 100.

#### Świadczenia w gotówce

Podkreślić należy, że w wypadku śmierci, dożycia lub upływu umówionej terminu ubezpieczenia, zakład ubezpieczeń wypłacać będzie świadczenia ze swej strony wyłącznie w gotówkę, a więc niezależnie od tego, że składki uiszczane były obligacjami Pożyczki Narodowej. Natomiast wypłata świadczenia w przypadku rozwiązania umowy przez ubezpieczonego dokonywana będzie w obligacjach Pożyczki Narodowej według ich wartości imiennej i to w miarę możliwości w tych samych obligacjach, które zostały przyjęte na uiszczenie wpłaty. Gotówką więc wypłacana będzie jedynie ewentualna różnica między kwotą wykupu, a sumą obligacji, złożonych przez ubezpieczonego.

Dalej rozporządzenie postanawia, że ewentualne pożyczki pod zastaw polis udzielane będą przez zakłady ubezpieczeń jedynie do wysokości gotówkowej wpłaty na ubezpieczenie, t. zn., że przy wpłacie samymi obligacjami pożyczki

takie udzielane nie będą. Podkreślić należy, że przyjmowanie obligacji Pożyczki Narodowej tytułem wpłat na składki ubezpieczeniowe zależy będzie od zgody zakładów ubezpieczeń. Te zakłady ubezpieczeń, które wyrażą na zawieranie takich umów ubezpieczeniowych swą zgodę władza nadzorcza nad temi zakładami udzieli im prawa przyjmowania obligacji

#### Rozporządzenie obejmuje istniejące umowy

Obligacjami Pożyczki Narodowej będzie można opłacać składki ubezpieczeniowe również i w wypadkach zawarcia ubezpieczenia bez umowy o wpłaceniu obligacjami Pożyczki Narodowej, przyczem zakład ubezpieczeń będzie mógł na żądanie ubezpieczonego przyjmując od niego obligacje na sumę nominalną nieprzekraczającą trzyletniej składki za ubezpieczenie, a to tytułem jednorazowej wpłaty, która spowoduje zmniejszenie składki bieżącej, opłacanej za to ubezpieczenie. Oznacza to, że przy istniejących już umowach ubezpieczeniowych każdy ubezpieczony może żądać od zakładu ubezpieczeniowego przyjęcia wpłaty obligacjami Pożyczki Narodowej w wysokości swej trzyletniej składki, a to celem zmniejszenia w następstwie tego pozostałych składek ubezpieczeniowych. W tych wypadkach obligacje przyjmowane będą po kursie emisyjnym, t. zn. 96 za 100.

Rozporządzenia wejdą w życie z dniem ogłoszenia.

## Łódź musi być pogrążona w ciemnościach w czasie próbnego ataku lotniczego. — Specjalne zarządzenia władz

Próbny atak lotniczy na Łódź, zarządzony przez władze wojskowe na noc z 30 na 31 bm. i z 31 bm na 1 sierpnia, wzbudził w Łodzi wielkie zainteresowanie. Jest to bowiem pierwsza tego rodzaju akcja, która wykaże zdolność współpracy ludności naszego miasta z władzami wojskowymi i wystawi nam świadectwo, czy w razie wojny potrafimy zachować się tak, aby umożliwić ewentualną obronę Łodzi przed nieprzyjacielskimi atakami lotniczymi.

Ćwiczenia, które odbędą się w ciągu dwóch nocy będą więc nie tylko przez szkoleniem oddziałów lotniczych, które wezmą udział w tej imprezie wojskowej — będą również egzaminem całej ludności, mającym wykazać, że docenia my wielką wagę biernej obrony przeciwlotniczej.

Zainteresowanie tymi ćwiczeniami spowodować może, że tłumy wylegną w oznaczonym czasie na ulice, zapełnią balkony i okna domów, by przypatrzeć się temu niecodziennemu widowisku. To właśnie jest najmniej wskazane. Lotnicy, którzy krażyć będą nad Łodzią, pilnie wypatrywać będą tego co się będzie działo na ziemi.

Miasto musi na okres ten dostownie zamrzeć, tylko wtedy bowiem będzie można zbadać sprawność zarówno atakujących jak i obronnych.

Miasto pogrąży się w nieprzeniknionych ciemnościach. Gdy rozlegnie się gwizd syren, co oznaczać będzie atak lotniczy na Łódź, zgasnie w tej samej chwili na całym terytorium Łodzi światło elektryczne — elektrownia łódzka wyłączy prąd z sieci. Równocześnie funkcjonariusze gazowni zgaszą światło gazowe na ulicach. W mieszkaniach, oświetlonych elektrycznością światła

zgasnie automatycznie. Natomiast w tych mieszkaniach, które są oświetlone gazem — wszyscy lokatorzy pod odpowiedzialnością karną muszą zgasić sami wszelkie światła, gdy tylko usłyszą gwizd syren.

Równocześnie dozorczy domowi obowiązani są pogasić wszelkie światła w domach oraz przez cały czas alarmu znajdować się przed bramami domów. Ma to cel podwójny: z jednej strony dozorczy baczyć będą, by przed bramami nie skupiali się lokatorzy z danego domu, a z drugiej strony pilnować będą by korzystając z zupełnych ciemności do domów nie przeniknęli nieproszeni goście.

W tych nielicznych lokalach, w których utrzymanie światła jest niezbędne — wolno będzie użyć świec lub lamp naftowych i spirytusowych, ale pod warunkiem, że uprzednio okna będą tak szczelnie zasłonięte, że najdrobniejszy promyk światła nie przedostanie się na zewnątrz.

W tym celu właściciele tych lokali powinni zgóry przeprowadzić próby, gdyż w razie jeśli zapalą jakiegokolwiek światła, mogące przedostać się na zewnątrz — będą karani w drodze administracyjnej.

Jeśli chodzi o sklepy, to przygotowują się one wcześniej do alarmu lotniczego, ponieważ w tym czasie gdy atak nastąpi, będą zamknięte.

A więc już o godzinie 7 wiecz. w ciągu obydwoch dni, gdy nastąpi godzina zamykania przedsiębiorstw, właściciele ich powinni zgasić wszystkie światła, zarówno wewnątrz sklepów jak i na wystawach sklepowych i, co najważniejsze, nie zapalać wogóle jakiegokolwiek reklam świetlnych. Będzie to nie-

watpliwie bardzo komicznie wyglądało i w jednej chwili zmieni wygląd Łodzi w godzinach wieczorowych, ale jest to konieczne dla udanego przeprowadzenia próbnego ataku.

Wszelki ruch kołowy, z chwilą podania alarmu sygnału, musi być bezwzględnie wstrzymany. Samochody, taksówki i dorożki, stojące na postojach nie powinny ruszać się z miejsca tak długo, dopóki alarm się nie skończy. Szoferzy i dorożkarze powinni zgasić latarnie u swych pojazdów. Na mieście kursować będą tylko pojazdy urzędowe, które będą miały na ten czas niebieskie światła, niewidoczne z góry i nie rzucające odblasków na jezdnię.

Ludność nie powinna wychodzić z domów.

Powinna ograniczyć się do swej roli biernej, gdyż wszelki ruch na ulicach może zepsuć ćwiczenia. Tylko ci, którzy mają sprawy niecierpiące zwłoki, a więc lekarze śpieszący do chorych, mogą wyjść na ulicę. I tylko lekarze mogą korzystać z pojazdów przy wykonywaniu swego zawodu, ale w tym wypadku muszą mieć oni specjalne legitymacje. Chodzi bowiem o kontrolę ruchu kołowego w czasie tych kilku godzin, które będą miały za zadanie stwierdzenie, czy obrona przeciwlotnicza Łodzi wypadnie w razie potrzeby tak jak powinna.

Wszyscy, którzy nie zastosują się do powyższego, którzy przez niewłaściwą ciekawość mogą popsuć efekt próbnego ataku, będą surowo karani. Dopiero około godziny 2 w nocy, gdy sygnały syren dadzą znać o zakończeniu ataku, życie w mieście może powrócić do normalnego trybu. (1)

**CIECHOCINEK**

**CIEPLICA SOLANKOWA**

**Źródło zdrowia i tężyzny fizycznej**

Skutecznie leczy: artretyzm, reumatyzm, choroby kobiece, choroby górnoodcinkowe dróg oddechowych

Wzmacnia i hartuje

Ceny niskie

NAJBLIŻSZE, NAJTAŃSZE ZDROJOWISKO

**Czy Warszawa będzie miała operę?**

Losy Opery Warszawskiej w sezonie 1934-1935 dotychczas jeszcze nie są rozstrzygnięte. Zarząd miasta Warszawy rozpatruje kilka ofert, z których najpoważniejsze są: Zygmunta Stojoskiego (dotychczasowy dzierżawca), Janiny Krowczyńskiej - Waydowej, (która prowadziła Operę kilkanaście lat temu z bardzo dobrimi sukcesami artystycznymi i kasowymi) oraz „Polniskiego Radja” (projekt połączenia działalności T. K. K. T., które monopolizuje większość teatrów warszawskich w tym sezonie jeszcze nie zainteresuje się Operą. (1)

### Dodatkowa komisja poborowa.

Jutro, w piątek, dnia 27 i pojutrze, w sobotę, dnia 28 lipca r. b. w lokalu wydziału wojskowo-policyjnego zarządu miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 165 urzędować będzie od godziny 8 rano dodatkowa komisja poborowa dla P. K. U. Łódź-Miasto II, na którą zgłosić się winni poborowi rocznika 1913, którzy z ważnych przyczyn nie mogli się stawić na ubiegłe komisje poborowe, oraz poborowi roczników starszych, nie posiadających jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej, o ile otrzymali wezwania z łódzkiego starostwa grodzkiego, a zamieszkałi na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatu P. P.

Na komisję należy zabrać ze sobą do wód osobisty lub zaświadczenie tożsamości z fotografią, zaświadczenie o rejestracji, kartę odroczenia służby wojskowej (o ile poborowy korzysta z odroczenia), świadectwo zawodowe i świadectwo szkolne. (p)

### Nasz reporter zanotował...

W mieszkaniu własnym przy ulicy Orkiszowej 17 ulegli zatruciu grzybami Henryk i Marja Opalińscy, oraz troje ich dzieci Jan, Feliks i Justyna.

Grzyby zbierali starsi już chłopcy w czasie wycieczki do lasu podmiejskiego — przyrzadzono je na kolację, a po spożyciu wszyscy dostali bólów.

Lekarz pogotowia udzielił zatrutym pierwszej pomocy.

W okolicach stacji Karolew spadł z wozu furman Franciszek Jasion, zamieszkały przy ul. Żelaznej 15 i upadając na bruk doznał złamania ręki i okaleczenia głowy.

Rannego opatrzył wezwany lekarz pogotowia i przewiózł go do domu.

Zamieszkały przy ulicy Gołębia 7 Franciszek Matulewicz zameldował w dniu wczorajszym w wydziale śledczym w Łodzi, iż syn jego 14-letni Bronisław Matulewicz w dniu 1 kwietnia — b. uciekł z domu i dotychczas nie wrócił, nie daje żadnych znaków życia o sobie.

Powiadomione o tem władze śledcze wszczęły energiczne dochodzenie, wysyłając za zbiegłym listy gończe.

W mieszkaniu Ruchli Gold, przy ul. 11 Listopada 112 nieznanymi sprawcami dokonano wczorajszej kradzieży srebra stołowego, garderoby i bielizny ogólnej wartości 2000 zł.

Goździewicz Marja, zamieszkała przy ulicy Wólczajskiej 109 zameldowała w policji o kradzieży z jej mieszkania gotówki w kwocie 200 złotych oraz garderoby i bielizny wartości 1200 złotych.

Policja poszukuje sprawców.

### Dokąd pójść wieczorem

—:O:—

TEATR MIEJSKI — Dziś „Czułaj Rebjonok” występ Teatru Stanistawskiego.  
TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18) — Dziś teatr nieczynny.  
TEATR LETNI (Park Staszica) — Dziś o godz. 9-ej wiecz. „Zgorzenie publiczne”.  
TEATR „BAGATELA” (Piotrkowska 94) — „To trzeba zobaczyć”.  
TEATR ROZMAITOŚCI (Cegielniana nr. 27) — Dziś o godz. 9.30 „Der Talmud Chuchem” z Michalesko.

K I N A

CASINO: — „Sobowtór”.  
GRAND - KINO: — „Dama z nocnego klubu”.  
MUZA: — „Głos skazańca”.  
ROXY — „Wpuszczenie Żydów do Palestyny”.  
CAPITOL — Dama kier.  
CZARY: — I. „Dziewczę z Calgary”. II. „Królowa Południa”.  
CORSO — I. „Serca wiecznie młode”. II. „Dziś siaty kochanek”.  
PRZEDWIOSNIE: — „Rozkoszna przygoda”.  
RAKIETA: — „Wielka Księżna Aleksandra”.  
SZUKA: — „Tajemne moce”.  
PALACE: — „Kobieta i Bestja”.  
METRO — Tajemnica rodu Lebanon.  
ADRIA — Tajemnica rodu Lebanon.  
OSWIATOWE: — I. „General Czeng”. II. „Arena namietności”.

### Teatr Rozmaitości

CEGIELNIANA 27, tel. 112-25.

Gościnne występy znakomitego gwiazdora amerykańskiego

### MICHAŁA MICHALESKO

Dziś, w czwartek, dnia 26 lipca o godz. 9.30 wiecz.

WIELKIE ULGÓWE PRZEDSTAWIENIE Wszystkie miejsca na parterze 1 ZŁOTY.

„Der Talmud Chuchem”

z Michałem Michalesko. — Po przedstawieniu Wielki Koncert.

Jutro w piątek „OSTATNI TANIEC”.

## Eugenja z Halpernów MICHAŁOWA KON

po ciężkiej chorobie zmarła dnia 24 lipca 1934 roku, przeżywszy lat 53.

Wyprowadzenie zwłok z domu przedpogrzebowego przy Cmentarzu Starozakonnym w Łodzi odbędzie się w czwartek, dn. 26 lipca o godz. 1 po poł., o czem zawiadamiają

maż, córka i rodzeństwo.

Uprasza się o nieskładanie wizyt kondolencyjnych.

75-2

Szefowi naszemu p. Michałowi Konowi z powodu śmierci żony Jego

## Eugenji

składają wyrazy szczerego współczucia

35-2

Personel i Majstrowie.

Po długich i ciężkich cierpieniach zgasł w wieku lat 79

## b. p. BERNARD GINSBERG

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przedpogrzebowego odbędzie się w czwartek, 26 lipca o godz. 2 po południu, o czem zawiadamia stroskana

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

RODZINA.

## Wybory do rad miejskich w Tuszynie i Rudzie Pabj. zostały już zatwierdzone

Wybory samorządowe w województwie łódzkim przeprowadzone zostały, jak wiadomo, równocześnie we wszystkich miastach. Jednakże do tej pory, mimo, iż od chwili wyborów upłynęły dwa miesiące, nowe rady miejskie nie zostały zwołane. Przyczyną tego było złożenie niemal we wszystkich miastach protestów i zażaleń wyborczych, które dotąd nie mogły być jeszcze rozpatrzone.

Dopiero w ubiegłym tygodniu łódzkie starostwo powiatowe zatwierdziło

wybory w Tuszynie i Rudzie Pabjanickiej, to też onegdaj odbyło się pierwsze posiedzenie nowej rady miejskiej w Rudzie Pabjanickiej. Narazie nie dokonano wyboru burmistrza, wobec braku odpowiednich instrukcyj. Uchwalono tylko zaciągnąć pożyczkę w sumie 30.000 zł. na budowę 7-klasowej szkoły powszechnej oraz pożyczkę w wysokości 14.000 zł. na koszty regulacji miasta i prowadzenie w związku z tem robót pomiarowych. (i).

## Za próbę „wydania” fałszywej monety, skazani zostali matka i syn na 6 miesięcy więzienia

Nie wolno nawet próbować „wydania” fałszywej monety. Jest to takie same przestępstwo jak kolportowanie fałszyfkatów. Sąd bierze pod uwagę, że rzecz działa się jeden raz i zamiast karać więzieniem na lata, karze na miesiąc, ale w każdym razie próba wydawania fałszywej monety jest przestępstwem, i ostrzegamy przed niem wszystkim. Wystarczy, by ktoś zameldował pierwszemu lepszemu posterunkowemu, że ten i ten próbował mu „wetknąć” fałszyfkata — a więzienie pewne.

Świadczy o tem wczorajsza rozprawa przeciwko Helenie Jerzmanowskiej, jej synowi, jej sąsiadowi Kisielowi i sąsiadce Włodarczykowej — wszystkim tym, przez których ręce przechodził fałszyfkata, nim dotarł do właściciela handlu win i wódek Waszczyka, który przeciął ten łańcuch i zawiadomił o kolportowaniu jednej i tej samej złotówki policję.

Zamieszkała przy ulicy Krucza 38 Helena Jerzmanowska, trudniąca się sprzedażą wyrobów porcelanowych po wsiach otrzymała pewnego dnia od Franciszka Kisiel, zamieszkałego we wsi Wola Rakowska 10-złotowa fałszywa

monetę. Gdy Jerzmanowska stwierdziła, że otrzymała fałszyfkata zażądała po pewnym czasie od Kisiel innych pieniędzy. Kisiel odmówił, a Jerzmanowska nie mogąc udowodnić, iż właśnie od niego monetę tę otrzymała, postanowiła „wpakować” komuś fałszyfkata.

Dała fałszywą monetę synowi, który skolei wręczył ją niejakiemu Antoniemu Pruszkowskiemu, posyłając tego ostatniego po kupno wódki do składu win i wódek Waszczyka przy ulicy Grabowej. Waszczyk od razu poznał fałszyfkata i powiadomił policję.

Oskarżeni do winy snę nie przyznali, tłumacząc się, że chcieli tylko wydać tę jedną jedyną monetę fałszywą, że kolporterami fałszyfkatów nie są, że wręczyli ją w składzie win i wódek, tylko dlatego, by się „przekonać”, czy „czasami” nie jest jednak ta moneta dobra.

Sąd wziął pod uwagę to tłumaczenie i ogłosił wyrok łagodny.

Helena Jerzmanowska i jej syn skazani zostali po sześć miesięcy więzienia, Franciszek Kisiel na trzy miesiące więzienia, a Irena Włodarczyk została uniewinniona. (g).

## Grand-kino „Dama z nocnego klubu”

10-3 Dziś i dni następnych!

w roli gł. Adolf Menjou. — Pocz. o 4. — Ceny od 1.09.

## „CASINO” | „Sobowtór”

Dziś i dni następnych!

W roli gł. Ronald Colman i Elissa Landi

Nadprogram:

Aktualności Paramountu i P. A. T.

Dziś początek o godz. 4-00

## „MUZA”

(dawnej Luna)

Dziś poraz ostatni.

## GŁOS SKAZAŃCA

„Człowiek bez oblicza”  
Ceny najniższe. — Pocz. o 4.  
sobota i niedziela o 1.00

## Życie społeczne.

AKCJA ORGANIZACYJNA LIGI MORSKIEJ I KOLONJALNEJ.

Jak nam komunikują z prowincji, w dniu 16 lipca r. b. został utworzony w Rogowie koło Kozłuszek Oddział Kolejowy Ligi Morskiej i Kolonialnej.

Oddział liczy obecnie 139 członków. W najbliższym czasie spodziewany jest dalszy wzrost Oddziału. Poza tem dzięki poparciu Naczelnika III Oddziału Ruchowo - Handlowego pana R. Turczynowicza został utworzony na stacji Łódź-Fabryczna, Oddział Kolejowy L.M.R. grupujący pracowników biura wyżej wymienionego.

WYBORY ZARZĄDU STOW. ZAKŁADÓW ELEKTROTECHNICZNYCH.

W dniu 18 czerwca 1934 r. odbyło się Ogólne Roczne Zebranie członków Właścicieli Zakładów Elektrotechnicznych m. Łodzi i Województwa na którym wybrano Zarząd w następującym składzie: 1) prezes — Kunec Józef, 2) wiceprezes — Wojdylawski Zygmunt, 3) sekretarz — Kenigsberg Bernard, 4) skarbnik — Lewi Paweł, 5) gospodarz — Librach Józef. Zastępcy: 1) Bielek Tadeusz, 2) Waldman Mojżesz. Pogłoski, jakoby p. prezes Kunec wystąpił ze Stowarzyszenia nie odpowiadają prawdzie.

KOMUNIKAT.

Cech Właścicieli Zakładów Fotogr. Woj. Łódzkiego ostrzega mieszkańców m. Łodzi i okolic przed agentami, którzy powołując się na zakłady fotograficzne wydają zadatki na portrety zabierając jednocześnie niekiedy ostatnie pamiątkowe fotografie, z których rzekomo ma być dokonane powiększenie. Ostatnio bardzo często zgłaszają się poszkodowani do poszczególnych Zakładów Fotograficznych po odbiór zamówionych portretów, gdzie dowiadują się, że padli ofiarami oszustwa.

Starszy Cechu: Marceł Gincburg.

NADZWYCZAJNE ZEBRANIE W CECHU RZEŹNICZO - WĘDLINIARSKIM W ŁODZI.

Dziś, dnia 26 lipca 1934 r. o godz. 6-ej po poł. w pierwszym terminie i o godz. 7 po poł. w drugim terminie, w lokalu przy ul. Kopernika 46 odbędzie się nadzwyczajne, ogólne zebranie członków cechu rzeźniczo - wędliniarskiego.

Na porządku dziennym znajdują się bardzo ważne sprawy, to też spodziewane jest liczne przybycie członków.

## Pulowery artystyczne

ręcznej roboty

LILI HIRSZMAN

przeprowadziła się na ul.

Andrzeja № 27, front

Tel. 143-21

ROLA WILNA W HANDLU FUTRZARSKIM

W okresie przedwojennym było 5 miast, w których koncentrował się międzynarodowy handel futrami a mianowicie: Lipsk, Londyn, Paryż, Moskwa i Wilno.

Dzięki swemu położeniu geograficznemu jako leżące pomiędzy wschodnimi a zachodnimi częściami byłego cesarstwa rosyjskiego, Wilno odgrywało wybitną rolę w dziedzinie handlu futrzarskiego, i utrzymywało ożywione stosunki z najważniejszymi ośrodkami międzynarodowego handlu futrzarskiego, jak Lipsk, Paryż, Londyn.

Wybitne znaczenie jakie Wilno w okresie przedwojennym zyskało w dziedzinie handlu futrzarskiego należy przypisać przede wszystkim silnej i starej tradycji futrzarskiej, która datuje się od setek lat a następnie wyjątkowo wykwalifikowanym siłom fachowym, kupieckim i pracowniczym.

Przed wojną przedmiotem handlu futrzarskiego były przeważnie drogocenne futra oryginalne, w rodzaju soboli, lisów, futer kamczackich itp. Te ostatnie, t. j. futra kamczackie, jako luksusowe były przerabiane w Wilnie i dostarczane dla gwardji cesarskiej.

Nowopowstałe w Wilnie w okresie powojennym placówki przemysłu futrzarskiego wzorowo wywiązują się ze swoich zadań i wyroby ich cieszą się powszechnym uznaniem i chcą w dalszym ciągu kontynuować piękną tradycję Wilna, jako ośrodka handlu futrzarskiego. Komitet Targów Północnych przystąpił w tym roku do zorganizowania I-ich Ogólnopolskich Targów Futrzarskich, które odbędą się w sierpniu roku bieżącego (18.8. do 9.9.).



# Kurjer Handlowo-Przemysłowy

## Łódzkiego okręgu włókienniczego.

### SZTYWNE CENY A KARTELE

#### Redukcja cen wpływa na zwiększenie produkcji.—Trzykrotny wzrost zbytu cementu po rozwiązaniu kartelu

W ostatnich czasach jesteśmy świadkami korzystnego zwrotu w gospodarstwie polskiem. Wszystkie niemal wskaźniki, jakimi zwykliśmy mierzyć natężenie życia gospodarczego uzasadniają przypuszczenie, że przekroczyliśmy już najniższy punkt depresji i że oczekiwana z takim upragnieniem poprawa zaczyna wreszcie przybierać żywe kształty. Niestety, wśród tych niewątpliwych symptomów poprawy brakuje jednego — i najważniejszego. Braknie objawów odradzania się równowagi cen, czyli — posługując się utartym wyrażeniem — zawierania się „nożyc”.

„Sztywność” cen naszych monopolii i karteli sprzyja utrzymywaniu się różnic cen między cenami artykułów fabrycznych i cenami produktów rolnych, cenami przemysłów skartelizowanych i cenami przemysłów niezwiązanych, cenami na rynku monopolowym i cenami na rynku wolnym.

Kwestja cen monopolowych była już omawiana na tem miejscu. Skolej należy się zająć sprawą cen kartelowych, ważniejszą zresztą od tamtej ze względu na olbrzymi udział kartel w życiu przemysłowym naszego kraju. Udział ten już w roku 1931 — jak to wyliczył instytut Badania Konjunktury — wyrażał się cyfrą 37 proc. ogólnej produkcji, w ciągu lat następnych uległ on niewątpliwie znacznemu wzmocnieniu.

Aż do tej chwili przemysły skartelizowane potrafiły umiejętnie płynąć pod znakiem ogólnego konjunktury gospodarczej. W okresie najcięższego kryzysu zdołały utrzymać ceny na poziomie najwyższych lat 1928—1930, ale nawet w tych trudnych warunkach wyprzedziły je powyżej tego poziomu. Nastąpiło wskutek tego nie tylko nieuzasadnione przesunięcie znacznej części dochodu społecznego z rolnictwa i przemysłów niezwiązanych do przemysłów skartelizowanych, ale ogólne zahamowanie procesu wyrównawczego, grożące wystawieniem na szwank dzieła dokonywanej się poprawy. Polityka karteli stabilizuje przepaść między cenami produktów rolnych a cenami artykułów przemysłowych, hamuje wzrost konsumpcji tych artykułów i uniemożliwia skuteczne zwalczanie bezrobocia.

Kartele wzbraniają się przeprowadzić redukcję cen swych wytworów. Twierdzą, że następstwem takiej redukcji byłaby ruina podstawowych gałęzi przemysłu wraz z nieuchronnym wstrząsem na rynku kredytowym i koniecznością wyrzucenia na bruk tysięcy robotników.

Oczywiście, twierdzenie takie nie liczy się ani z teorią ekonomiczną, ani z doświadczeniami życia gospodarczego. Następnym obniżki cen nie może być ruina odpowiednich przemysłów, jakkolwiek może być ruina niektórych przedsiębiorstw. Przy najbardziej nawet gwałtownym spadku cen żaden przemysł nie zniknie z oblicza ziemi, nie przestanie produkować, nie przestanie pokrywać istniejących potrzeb rynku. Nie było jeszcze wypadku, by wskutek „rujującej konkurencji” jakaś gałąź potrzebnej produkcji uległa likwidacji. Czyż można sobie wyobrazić, że w dzisiejszych czasach, w okresie kryzysu rynków zbytu, mogłaby istnieć możliwość zbytu, niewyzykana wskutek braku chętnych do podjęcia produkcji? Nie, o rozmiarach zatrudnienia decyduje nie co innego, jak możliwość zbytu wytworów tej produkcji, możliwość ta szersza, im niższe są ceny danego towaru. Obniżenie cen kartelowych do poziomu cen towarów, kształtujących się swobodnie według normalnych praw rynkowych nie tylko nie zabiłoby produkcji, ale wręcz przeciwnie, musiałoby doprowadzić do bardzo wydatnego jej zwiększenia i odpowiadającego wzrostu zatrudnienia.

Czyż potrzeba jaskrawszego dowodu, że tak jest istotnie, jak przykład kształtowania się cen cementu po rozwiązaniu odnośnego kartelu? w ciągu pierwszych czterech miesięcy r. bież. zbytu cementu — w porównaniu z odpowiadającym okresem r. ub. — zwiększył się w trójnasób, z 62 tys. ton do 189. A więc pomimo olbrzymiej niżki cen cementu (z 7,13 w roku 1929 do 2,20 w maju r. bież.) — obniżki, która według obrońców nięnaruszalności cen kartelowych, powinna była wytworzyć katastrofalne warunki dla produkcji tego artykułu — jesteśmy świadkami objawu przeciwnego, a mianowicie znacznego wzrostu produkcji i odpowiadającego mu wzrostu zatrudnienia. Dodac należy, że pomimo „rujującej konkurencji” wielokrotnie podejmowane próby odbudowy kartelu, który objąłby wszystkie istniejące fabryki spełżyły na niczym i jedynie dało się zorganizować wspólne biuro sprzedaży produktów cementowni „Wysoka” i „Solway”. Dowód to oczywisty, że i przy tak niskich cenach produkcja jednak się opłaca, — przynajmniej producentom, wyposażonym w należyłą sprawność wytwórczą.

Niema w tem nic dziwnego, skoro się zważy, że na ogólną ilość 15 fabryk, które składały się na dawny kartel cementowy, pracowało zaledwie 5. Pozostałych 10 było całkowicie bezczynnych i pobierało t. zw. „postojowe”, t. j. odškodowania za poniesienie produkcji, inaczej mówiąc — premję na nierobstwo. W roku 1932 całkowita produkcja

przemysłu cementowego wyraziła się zatrważająco niską cyfrą 390 tys. ton, stanowiącą zaledwie 15 proc. zdolności wytwórczych tego przemysłu. Cena sprzedażna za tonnę została skalkulowana na tak, aby utarg ze sprzedaży owych 390 tys. ton, wystarczył na pokrycie kosztów (i zysków) wszystkich 15 fabryk, wyobrażających łącznie zdolność wyprodukowania 2.200 tys. ton.

Łatwo sobie wyobrazić, jak wysoka musiała być cena sprzedażna cementu, aby tak fantastyczne zamierzenie mogło być urzeczywistnione. Skutki takiej gospodarki nie dały też długo na siebie czekać. Konsumenci cementu, obciążeni kosztami szeregu bezczynnych fabryk, zbytu cementu kumulowali się z zastraszającą szybkością, zarówno w mieście, jak na wsi powszechnym dążeniem było zastąpienie tego niedostępnego artykułu innym, bardziej odpowiadającym sile nabywczej konsumentów.

Doświadczenie z cenami cementu jest wielce pouczające. W jego świetle staje się oczywistym, że obniżka cen nie tylko nie grozi spadkiem produkcji i wzrostem bezrobocia, ale wręcz przeciwnie — cytujemy tu słowa motywacji wyroku sądu kartelowego — „umożliwiają społeczeństwu większe ilościowo spożycie danego artykułu, zwiększa się możliwość jego produkcji, a co za tem idzie — rozszerzenie się produkcji wogóle”.

J. W.

### Łódź otrzymuje należności z terenów, objętych powodzią. — Solidność kupiectwa małopolskiego

(j) Wiadomości o olbrzymiej powodzi, jaka dotknęła wielką połać Małopolski wywołały — jak już podawaliśmy w kołach handlowych Łodzi duże obawy, iż klęska ta może wpłynąć katastrofalnie nie tylko na konsumpcję towarów włókienniczych w dotkniętych powodzią okolicach, ale również może wywołać nową falę niewypłacalności.

Na szczęście, obawy te w dużej mierze się nie sprawdziły, gdyż już zaraz po naprawieniu przerwanych połączeń komunikacyjnych, niektóre firmy łódzkie otrzymały szereg wpływów pieniężnych od swych odbiorców z okolic dotkniętych powodzią, między innymi z Nowego Sącza. Również w dniach ostatnich wpłynęło do Łodzi sporo należności do kupiectwa tutejszego od krakowskich firm handlowych.

Łódzkie sfery handlowe z uznaniem podkreślają wyjątkową solidność kupiectwa małopolskiego, które niezwłocznie po nawiązaniu komunikacji pośpieszyło z regulacją swych zobowiązań.

Łódź otrzymuje należności z terenów, objętych powodzią. — Solidność kupiectwa małopolskiego

### Załamanie się cen bawełny

#### Spekulacja za kulisami ostatnich notowań

Po trwającej od dłuższego czasu haussie na rynkach bawełnianych przed paru dniami nastąpiło załamanie notowań, przyczem słaba tendencja, jak narazie, utrzymuje się nadal. Zniżka była dość nieoczekiwana i poważna, bowiem w okresie 18—24 b. m. osiągnęła na rynku nowojorskim 35—40 punktów. Do pewnego stopnia zaskoczyła ona rynki bawełniane, gdzie oczekiwano, jeżeli nie dalszej niżki cen, to w każdym razie utrzymania ich na dotychczasowym, dość wysokim poziomie, w związku z ogłoszeniem stanu obszarów uprawnych, ograniczonych w r. b. do 28 milionów akrów.

### Zapas złota rośnie

#### Bilans Banku Polskiego

W ciągu II-jej dekady b. m. zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0,5 miljon. do 491,2 miljon. zł. — Jednocześnie stan pieniędzy zagranicznych i dewiz obniżył się o 2,8 miljon. do 41,4 miljon. zł. — Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 7,5 miljon. do 680,8 miljon. zł. — Obieg biletów

Agenci bawełniani twierdzą, iż to nieoczekiwane załamanie cen nastąpiło pod wpływem spekulacji, a ściślej mówiąc, wskutek zaprzestania spekulacji. Z chwilą zaznaczenia się mocniejszej tendencji na bawełnę, rozpoczął się masowy jej zakup o charakterze spekulacyjnym, obecnie zaś tego rodzaju popyt ustał, dając w rezultacie gwałtowny spadek cen. Wskazywałoby to zatem, iż do tymczasowa haussa również w pewnej części miała źródło w grze spekulacyjnej, a więc kształtowanie się sytuacji na rynkach bawełnianych narazie dalekie jest jeszcze od istotnego obrazu nastrojów i sił, nurtujących te rynki.

### Zapas złota rośnie

#### Bilans Banku Polskiego

W wyniku wyżej omówionych zmian spadł o 27,6 miljon. do 879,4 miljon. zł. Pokrycie złotem zwiększyło się z 49,21 proc. w drugiej dekadzie lipca do 49,39 proc., przekraczając normę statutową o przeszło 19 punktów.

### Giełda warszawska.

Na dzisiejszym zebraniu warszawskiej giełdy walutowo - dewizowej tendencja dla dewiz była dość mocna, za wyjątkiem dewizy na Berlin, której kurs kształtował się niżkowo. — Zapotrzebowanie na dewizy było zwiększone. Notowano kursy dewiz: Berlin 205,25 (-100), Belgia 123,75 (+10), Gdańsk 172,53 (+3), Holandia 358,20 (-15), Londyn 26,70 (-1), wyplata telegraficzna na New York 5,29 i pół (-pół), Paryż 34,91 (+pół), Praga 22 (+1), Stockholm 137,70 (+5), Zurich 172,63 (+1), Włochy 45,45, w obrotach prywatnych: marka niemiecka 197,50, szyling austriacki 99,85, korona czeska 21,85, frank francuski 34,91, frank szwajcarski 172,40, funt angielski 26,68, dolar 5,28, rubel złoty 4,58 i pół, dolar złoty 8,91,25 rubel srebrny 1,36, bilon 0,63.

AKCJE. — Na rynku akcyjnym tendencja była słaba, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 85,50 (-50), Lilpony 9,55 (-20), Starachowice 10,70.

PAPIERY PROCENTOWE. — Dla papierów procentowych przeważała tendencja słaba, przy obrotach niewielkich. Notowano: 4 proc. inwestycyjna zwykła 117 (-50), 5-proc. konwersyjna 63 (-25), 7 proc. stabilizacyjna 67,63-67,50 - 67,63 (-25), 8 proc. listy zastawne Przemysłu Polskiego funtowe 75,50, 4 i pół proc. listy ziemskie 48-47,75 (-25), drobne odcinki 47,50, 8 proc. ziemskie złotowe 43,25, 7 proc. ziemskie dolarowe 47,50-47,25, 5 proc. Warszawy 1933 r. 57,75 (-25), transakcje dokonane, a nie notowane: 3 proc. Pożyczka Budowlana 45, 4 proc. dolarowa 53, 6 proc. dolarowa 72,75 (-25), 7 proc. ślaska 65,75, 4 i pół proc. Warszawy 64, odcinki po 50 zł. — 80, 5 proc. Warszawy 69,25, 5 proc. Łodzi 1933 r. 50,38, 5 proc. Siedlec 1933 r. 38, za 8 proc. dillonowską chciano płacić 84,75, za 7 proc. warszawska — 63,50.

### GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: transakcje: dolary 5,28, poź budowlana 44,75, poź. stabilizacyjna 67,75; poź. inwestycyjna — sprzedaz 117,50, kupno 116,75, Bank Polski 86,00-85,00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi z roku 1933 — 51,25-51,00. Tendencja utrzymana.

Rynek prywatny bez zmian. Dolary — sprzedaż 5,28, kupno 5,26, funty 26,75-26,70, marka niemiecka 2,01-2,00, dolar złoty 8,92-8,90, 8 proc. L. Z. m. Łodzi 51,25-51,00.

Bank Polski płacił za dolary 5,25, 5,26 i za czekki 5,28, za funty — 26,58.

### Liczba wrzecion

#### w przemyśle europejskim

Międzynarodowe zjednoczenie przedsiębiorstw tkackich i bawełnianych związków ogłosiło po trzyletniej przerwie dane statystyczne z dnia 31 grudnia 1933 roku, odnoszące się do światowego przemysłu bawełnianego. W dniu tym czynnych było ogółem 3,129,969 wrzecion, wobec 3,158,778 w dniu 31 grudnia 1930 roku. Zaznaczyć należy, że niemal we wszystkich krajach Europy nastąpiło ograniczenie produkcji na korzyść Azji, a zwłaszcza Japonii, w której przemysł bawełniany rozwinął się wydatnie.

### Eksport włókienniczy do Argentyny

Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie delegowała ostatnio swego wysłannika eksportowego do Argentyny, celem nawiązania dalszych stosunków handlowych z tamtejszym rynkiem.

Dotychczas przedstawiciel izby otrzymał zamówień na rynku argentyńskim na sumę przeszło 600 tys. zł., które dotyczyły głównie materiałów włókienniczych.

Mając na celu zwiększenie ekspansji eksportowej w Argentynie wysłannik izby zamierza uruchomić w Buenos Aires stałą ekspozyturę przemysłu polskiego, co w znacznym stopniu przyczyni się do zwiększenia wymiany towarowej Polski z Argentyną.

ŁÓDZ, PIOTRKOWSKA  
**klisze 100**  
do Reklam Gazetowych  
Cenników, Prospektów  
Zdjęcia fotograficzne dla celów reprodukcji  
Rysunki, projekty reklamowe  
i wydawnicze wykonywane.  
21.11.32



**Pabianice.**

**AKCJA POMOCY DLA POWODZIAN.**

Wczoraj pod przewodnictwem prezesa Rady Grodzkiej B.B.W.R. p. dr. Eichlera odbyło się w sali cstrażackiej zebranie przedstawicieli miejscowego społeczeństwa celem zorganizowania pomocy dla powodzian. Zebranie zwołał komisarz rządowy p. Jabłoński. Na zebranie pomimi okresu wakacyjnego przyszedło 50 osób, reprezentujących wszystkie sfery miejscowego społeczeństwa. Zebrani utworzyli Komitet Ofiarom Powodzi pod przewodnictwem reagenta p. Wallasa, oraz sekcje: finansowa — przewodniczący dr. Bronistowski, propagandowa — przewodniczący p. Józef Sajda, gospodarcza — przewodniczący p. dyr. Kamenberg, organizacyjną — przew. p. dyr. Sokołowski.

Wszyscy przewodniczący sekcji wchodzi w skład komitetu wykonawczego, który ukonstytuował się w następujący sposób: przewodniczący p. Wallas, wiceprzewod. ks. dr. Lewandowicz i p. dr. Eichler, skarbnik p. dr. Bronistowski, sekretarz p. Wypych. Komitet wykonawczy wraz z sekcjami natychmiast przystąpił do opracowania planu działań. P. komisarz Jabłoński zakomunikował zebraniem, że zostało otwarte konto komitetu w K.K.O., na które wpłynęło już kilkadziesiąt złotych. P. Teodor Nowak oświadczył, iż pracownicy miejscowej Ubezpieczalni opodatkowali się na cele pomocy powodzianom w wysokości od pół do 2-ch procent od miesięcznych poborów na okres 3-ch miesięcy. Akcja Komitetu pójdzie głównie w kierunku gromadzenia funduszy w gotówce oraz materiałów odzieżowych i obuwniczych.

**NOWE AUTOBUSY.**

Na linii Pabianice Łask uruchomiły w bieżącym tygodniu Łódzkie Koleje Dojazdowe piękne autobusy. Frekwencja pasażerów jest dość znaczna, ludność bowiem chętnie korzysta z wygodnych autobusów.

**ROZWOJ ORGANIZACJI MŁODZIEŻY PRACUJĄCEJ.**

Powołana do życia przed kilku miesiącami przez p. Józefa Sajdę Organizacja Młodzieży Pracującej Ognisko w Pabianicach rozwija się nadszpodziewanie, liczy bowiem już 180 członków. Obecnie sekcja kobieca uruchomiła szwalnię, która zajęła się szyciem mundurów organizacyjnych dla okręgu Łódzkiego. Projektuje się również uruchomienie pracowni dla chłopców.

**Rozmaitości ze świata**

**CAŁY TOM O JEDNEJ CYFRZE.**  
Nakładem jednego z wydawnictw nowojorskich wyszła gruba, 400-stronowa książka poświęcona w całości historii cyfry siedem; zawiera ona wszystkie legendy, podania, przesady, związki z siódmką. Autor dzieła, Marjnor, mieszka w Nowym Yorku za dziwaka, ale może właśnie dlatego książka jego cieszy się ogromnym powodzeniem.

**BUNT GIRLSÓW W HOLLYWOOD.**

W jednym z atelierów filmowych Hollywoodu plano nakręcać wielką rewję. Reżyser Mitchell Leisen od tygodni już prowadził próby sceniczne tanca z 48 girlsami. Od 8 rano zaczęła się już praca. Na dwa dni przed nakręceniem reżyser zabrał się do girlsów niezwykle ostro. Dwadzieścia, trzydzieści, czterdzieści razy kazał im powtarzać jedną i tę samą scenę. Nie go nie zadowalało. Dobięgała północ, a próby trwały dalej. Wreszcie o 1-ej w nocy zamordowany reżyser postanowił przerwać pracę i zwolnić girlsy. Wówczas, podbuntowana przez koleżanki zerwała się jedna z girlsów dobiegła do reżysera wymierzyla mu siarżę policycką. Teraz zerwała się burza. Wszystkie girlsy, jedna przez drugą, usiłowały dostać się do reżysera i dać mu ten sam „prezent”. Osaczony ze wszystkich stron reżyser stracił przytomność i zemdał. Nazajutrz nastąpiła rozprawa w gabinecie dyrektora. Girlsy zostały ukarane grzywną za samosąd, a reżyser otrzymał nagane za przetrzymywanie tanca zbyt długo.

**HOTELE TYLKO DLA KOBIET.**

W roku 1924 założyły odważne i przedsiębiorcze Amerykanki hotel dla kobiet w Nowym Yorku. Dzisiaj posiada już N. York sześć takich hoteli, które doskonale prosperują. Na część klienteli tych hotelów składają się starające się o rozwód kobiety. Mężczyznom wstęp jest wzbroniony nawet do sali restauracyjnej. Ale nie tylko Nowy York, lecz władz za nim Boston, Chicago, Hollywood pobudowały takie hotele. Za przykładem Ameryki poszedł Paryż, gdzie spółka finansowa wyłącznie z kobiet złożona urządziła taki hotel w Warszawie z 126 pokojami na bulwarze Sebastopol. Z potrzeby, wygod, czy też idąc za popędem anobizmu, paryżanki frekwentują dość licznie ów hotel, który stał się rychło ulubionym miejscem dowcipów i żartów na łamach tygodnika satyrycznych.

**Księgi handlowe winny być założone**  
**Bezskuteczne zabiegi o odroczenie mocy obowiązującej rozporządzenia**

W związku z ogłoszeniem rozporządzenia określającego, jakie przedsiębiorstwa uważać należy za prowadzone w większym rozmiarze, szereg organizacji gospodarczych wszczęło starania o odroczenie jego mocy obowiązującej do przyszłego roku. Wystąpienie powyższe motywowane jest tem, iż rozporządzenie rozszerza krąg firm, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych, wprowadzenie zaś tego obowiązku w połowie roku gospodarczego jest niecelowe i wysoce niekorzystne dla przedsiębiorstw, podlegających jego działaniu.

O odroczenie mocy obowiązującej omawianego rozporządzenia zabiegają

jeszcze w czerwcu t. j. przed jego ogłoszeniem, łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa, jednak bezskutecznie, nie ulega zatem wątpliwości, że i obecne starania organizacji gospodarczych nie dadzą rezultatu. Szereg jednak firm, licząc widąc na ewentualność odroczenia mocy działania rozporządzenia, dotychczas jeszcze nie zaprowadziło ksiąg handlowych, pomimo, iż grozi to represjami karnymi z art. 280 kodeksu karnego. W związku z tem łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa z naciskiem przypomina, iż wszystkie firmy, objęte rozporządzeniem we własnym swym interesie winny bez opóźnienia przystąpić do założenia prawidłowych ksiąg.

**Możliwości eksportowe do Chin**

**Polska Izba Handlowa w Szanghaju pracować będzie nad zbliżeniem gospodarczym obu krajów**

Jak donosiliśmy, w Szanghaju rozpoczęła działalność polska izba handlowa, która postawiła sobie za zadanie ożywić wymiany handlowej między Polską a Chinami. Może to mieć poważne znaczenie dla przemysłu włókienniczego, który już niejednokrotnie podejmował próby wejścia na rynki chińskie. Aczkolwiek ma on tam groźnego konkurenta — Japonię, która operuje tak poważnymi plusami, jak znacznie tańszy transport towarów, oraz, co najważniejsze, ogromnie niskimi cenami, to jednak możliwości eksportu włókienniczego do Chin są poważne, ponieważ towary japońskie są tam Niemile widziane i niejednokrotnie spotykają się z zorganizowanym bojkotem ze strony kupców oraz nabywców.

Nasze dotychczasowe obroty z Chinami przedstawiają się jeszcze dość skromnie. Tak nap. w roku 1933 według danych chińskiego urzędu cel morskich wywieźliśmy: tkanin wełnianych za 2,011 zł., przędzy wełnianej za — 203,549 zł., tkanin wełnianych z domieszką innych materiałów za zł. 609,992, przędzy sztucznego jedwabiu za zł. — 47,027 i t. d. Jak widać z powyższego, rynek chiński reflektuje przedewszystkiem na towary tańsze. Stwierdzić należy, że rynek chiński nietylko dla włókiennictwa łódzkiego może stanowić poważniejszy teren zbytu, ale i dla łódzkiej galanterji, szczególnie zaś dla galanterji skórzanej i dla guzików.

**SPORT.**

**Mecz Austria—Ł.K.S.**  
**rozegrany zostanie w dniu dzisiejszym**

Zapowiedziany na dzień wczorajszymi mecz piłkarski między słynną drużyną wiedeńską „Austria” a ŁKS-em na stadionie przy Al. Unji wskutek całodziennego ulewnego deszczu nie doszedł w dniu wczorajszym do skutku i odbędzie się w dniu dzisiejszym na stadionie ŁKS-u o godz. 17.30. Piłkarze wiedeńscy bawią w Łodzi już od wtorku wieczór.

We wtorek, dn. 31 b. m. Austria rozegra w Warszawie mecz z reprezentacją stolicy.

**Ameryka—Australia 3:2**  
**Amerykanie zakwalifikowali się do finału z Anglią**

Spotkanie Wood—Crawford przerwane przy stanie 6:3, 9:7 dla Amerykanki zostało w dniu wczorajszym dokończzone. Australijczyk wygrał kolejno dwa sety w identycznym stosunku 6:4, 6:4 i zdawało się już, że rozstrzygnie mecz na korzyść Australji, gdy Amerykankin wygrał znów niespodziewanie decydującego piątego seta 6:2.

**Wybuch granatu w domu przy ul. 28 Pułka S. K. 11**

Dom przy ul. 28 Pułka S. K. Nr. 11 został w dniu wczorajszym wstrząśnięty odgłosem niezwykle silnej detonacji. Gdy prerażeni mieszkańcy nietylko tej posesji, ale i domów sąsiednich wybiegli na ulicę — ujrzeni kilka wybitych szyb w mieszkaniu Stanisława Modrzejewskiego. Gdy wbiegli do lokalu — ujrzeni Modrzejewskiego i jeszcze jednego, młodego mężczyznę leżących na podłodze przedpokoju i broczących krwią. Obok dwoje dzieci Modrzejewskiego płakało głośno i narzekało na okaleczenia.

Dom przy ul. 28 Pułka S. K. Nr. 11 i postanowił zrobić z niej popielniczkę. W dniu wczorajszym Modrzejewski w towarzystwie Jerzego Wolskiego, zam. przy ul. Ogrodowej 26, przystąpił do pracy. Podczas manipulowania piłnikiem i młotkiem u zapalnika granatu, nastąpił bardzo silny wybuch. Odtłami granatu zadaly ciężkie rany przedewszystkiem Modrzejewskiemu. Iżej raniły Wolskiego i pokaleczyły dwoje dzieci Modrzejewskiego: Wiesławę i Jana. Sasiedzi wezwali pogotowie. Lekarz opatrzył wszystkich poszkodowanych, a Modrzejewskiego w stanie ciężkim skierował do szpitala. (g.)

**Tomaszów Mazowiecki**

**POMOC OFIAROM POWODZI.**

Z inicjatywy komisarza rządowego E. Rychlickiego, odbyło się w ratuszu organizacyjne zebranie lokalnego komitetu niesienia pomocy powodzianom. Po krótkim omówieniu sprawy, dotyczącej akcji pomocy osobom, dotkniętym klęską powodzi, komisarz Rychlicki postawił wniosek o powołanie lokalnego komitetu niesienia pomocy. Obecni w liczbie 54 osób jednogłośnie wyrazili zgodę na powołanie do życia takiego komitetu.

Wyłoniony został komitet wykonawczy w skład którego weszli pp.: komisarz Rychlicki, jako przewodniczący, ks. prałat Sochański, jako pierwszy wice-prezes, dyr. M. Hertz — drugi wice-prezes, komisarz K. K. O. Witkowski, — skarbnik, refer. wydz. ogólnego magistratu, Stępnia — sekretarz.

Członkowie: ks. pastor May, rabin Brot, inż. Dudziński.

Na zebraniu tem utworzono cztery sekcje: 1) sekcję propagandową, na czele której stoi mec. Grygosiński, 2) sekcję finansową — dyr. Chowaniec, 3) sekcję zbiórki naturalnej i odzieży — sędzia Miernik, oraz komisję rewizyjną — z dyr. Czerniawskim na czele.

Wymienione sekcje przystąpiły już do pracy. Zebrania odbyły się w lokalu ratusza i Komunalnej Kasy Oszczędności.

Akcja pomocy powodzianom prowadzona jest nader energicznie. Społeczeństwo tomaszowskie nie pozostało obojętne na powołania Komitetów, a dowodem tego są składki, wpłacone do K. K. O., bądź wprost na konto P. K. O. ogólnego Komitetu Pomocy Powodzianom.

Robotnicy i pracownicy Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu z ostatniej wypłaty przekazali na rzecz powodzian przeszło Zł. 3.000.— W ciągu jednego dnia do K. K. O. wpłaciło kilkoro dzieci sumę Zł. 30.— Przypuszczać należy, że ten piękny czyn działw naszej, współczującej biednej ludności, dotkniętej powodzią, zachęci wszystkich obywateli naszego miasta do natchmiastowego składania ofiar.

Pracownicy Ubezpieczalni Społecznej samorzutnie uchwalili opodatkować się na rzecz powodzian w następującej wysokości: do 6-ej kategorii urzędniczej — 2 proc. swych poborów miesięcznych, od 6-ej do 10-ej kat. — 1 proc. poborów, zaś od 10-ej wwyż — pół proc. poborów brutto.

Również urzędnicy państwowi powzięć mają podobną uchwałę. Co się zaś tyczy pracowników prywatnych — wysokość opodatkowania nie jest jeszcze znana.

Komitet lokalny opracował cały szereg imprez dochodowych, a więc w niedzielę urządzony będzie znaczek uliczny, następnie loterja fantowa na ulicach miasta, zabawa ogrodowa z koszem szczęścia.

Niezależnie od tego komitet rozesłał po mieście listy ofiar.

**POZIOM PILICY PODNOSI SIĘ.**

W związku z katastrofalną powodzią na południu Polski i ciągłymi ulewnymi deszczami, poziom rzeki Pilicy stale się podnosi, wywołując wielkie zaniepokojenie wśród mieszkańców wiosek, położonych niedaleko brzegu. Zarząd miejski zaangażował specjalnego drużnika, którego zadaniem jest mierzenie poziomu wody w Pilicy. Drużnik obowiązany jest codziennie składać raporty o poziomie wód wydziałowi technicznemu magistratu. Według ostatnich sprawozdań wynika, że poziom na rzece Pilicy podniósł się o blisko pół metra. Niebezpieczeństwa wylewu wydział techniczny narazie się nie dopatruje.

**UWAGA! HUISEN I HILWERSUM ZMIENIŁY FALE.**

Wszystkich posiadaczy odborników lampowych zainteresuje niewątpliwie wiadomość, iż dnia 1 lipca rozgłoszono w Huisen i Hilwersum zmieniony fał. I tak Hilwersum pracuje na długiej fali 1875 m., zaś Huisen na fali 301 m.

